

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV BRATISLAVA

**OBSAH VZDELÁVANIA
PRE 8. A 9. ROČNÍK ZÁKLADNEJ ŠKOLY PRE ŽIAKOV
SO SLUCHOVÝM POSTIHNUTÍM**

VZDELÁVACIA OBLASŤ: JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Vyučovací predmet: Slovenský jazyk a literatúra

Posúdili:

Mgr. Iris Domancová, PhD., Mgr. Silvia Neuvirthová, Mgr. Jana Fraňová,
Mgr. Miriam Daubnerová, Mgr. Danica Oswaldová

v spolupráci s ďalšími učiteľmi základných škôl pre žiakov so sluchovým postihnutím

2012

Obsahový vzdelávací štandard pre 2. stupeň základnej školy pre žiakov so sluchovým postihnutím

Slovenský jazyk a literatúra, časť: slovenský jazyk

Úvod

Obsahový vzdelávací štandard vymedzuje sústavu *poznávacích a rečových kompetencií* a súbor *jazykovedných termínov*, ktoré v časovom úseku vymedzenom týmto vzdelávacím štandardom musia byť **povinne zaradené** do obsahu vzdelávania na každej škole tohto typu v Slovenskej republike. Časové úseky sú vymedzené tri:

- 1) piaty ročník,
- 2) do konca siedmeho ročníka,
- 3) do konca deviateho ročníka.

V zhode s týmto rozdelením sa budú organizovať všetky formy mimoškolskej kontroly výsledkov vzdelávania.

Súbor jazykovedných termínov obsahuje aj všetky jazykovedné pojmy, ktoré boli štandardizované pre 1. stupeň základnej školy (sú zvýraznené osobitným typom písma). Tieto pojmy sú už trvalou zložkou obsahu vzdelávania, a preto sa pri nich neuvádza nijaká časová hranica na zaradenie do obsahu vyučovania na 2. stupni. Sú len informáciou pre učiteľov tohto stupňa základnej školy.

Škola je povinná z predloženého obsahu daného predmetu prevziať do svojho školského vzdelávacieho programu minimálne 70 % z daného obsahu, podľa svojich podmienok.

Poznámka:

⊗ *označuje pojem, ktorý bude zavedený až v nasledujúcich ročníkoch.*

✓ *označuje pojem, ktorý sa zavádza v danom dvojročnom bloku.*

☞ *označuje pojem, ktorý bol už zavedený a ďalej sa s ním pracuje.*

Tučné písmo – pojmy už boli zavedené na 1. stupni.

Obsahové štandardy slovenského jazyka

Poznávacie a rečové kompetencie

Verejná prezentácia textu, verejný prejav s prihliadnutím na druh a stupeň sluchového postihnutia

- 1) Pri ústnom prejave dbať na správne dýchanie, artikuláciu, správnu výslovnosť a uplatňovanie suprasegmentálnych javov.
- 2) Pri ústnom prejave primerane uplatňovať mimojazykové prostriedky.
- 3) Reprodukovať umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne, stručne).

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- 1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť ich použiť.
- 2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vedieť ich použiť.
- 3) Usporiadať známe javy do tried a systémov.
- 4) Aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty.
- 5) Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické a syntetické zručnosti

- 1) Uskutočniť jazykovú analýzu textu a vyhľadávať jazykové javy a postupne ich zatriedovať.
- 2) Odlíšiť medzi sebou umelecký a vecný text.
- 3) Odlíšiť medzi sebou texty z hľadiska jazykového štýlu, slohových postupov a slohových útvarov/žánrov.

Tvorivé zručnosti s prihliadnutím na druh a stupeň sluchového postihnutia

- 1) Vytvoriť vlastný text na základe stanoveného slohového útvaru/žánru, slohového postupu, jazykového štýlu.
- 2) Ústne prezentovať vlastný text.
- 3) Napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
- 4) Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.
- 5) Vyjadriť dramatisáciou kratší prozaický alebo básnický text.

Informačné zručnosti

- 1) Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.
- 2) Vyhľadávať, spracúvať a používať informácie z literárnych prameňov a internetu.

Komunikačné zručnosti

- 1) Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
- 2) Vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu.
- 3) Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Zvuková rovina jazyka a pravopis	5. ročník	6. – 7. ročník	8. – 9. ročník
abeceda	☺	☺	☺
písmená: malé, veľké, písané, tlačené	☺	☺	☺
hlásky, slabiky, slová	☺	☺	☺
delenie hlások: samohlásky – spoluhlásky – dvojhásky	☺	☺	☺
samohlásky: krátke – dlhé	☺	☺	☺
spoluhlásky: tvrdé – mäkké	☺	☺	☺
dĺžeň, mäkčeň, vokáň	☺	☺	☺
bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka	☺	☺	☺
spojovník, pomlčka	⊗	✓	☺
melódia vety (oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia)	☺	☺	☺
pravopis	⊗	⊗	✓
bodkočiarka	⊗	✓	☺
úvodzovky	✓	☺	☺
priama reč	✓	☺	☺
slabikotvorné hlásky -l, -ḷ, -r, -ṛ	✓	☺	☺
samohláska ä	☺	☺	☺
výslovnosť cudzích slov	⊗	⊗	✓
obojaké spoluhlásky	☺	☺	☺
vybrané slová – odvodené slová	☺	☺	☺
rozdeľovanie slov na slabiky	☺	☺	☺
rozdeľovanie predponových slov	✓	☺	☺
slabičné a neslabičné predpony	✓	☺	☺
prestávka, sila hlasu	✓	☺	☺
dôraz	⊗	⊗	✓
vsuvka, prístavok, oslovenie	⊗	⊗	✓
pravidlo o rytmickom krátení	⊗	⊗	✓
skratka	⊗	⊗	✓

Významová/lexikálna rovina	5. ročník	6. – 7. ročník	8. – 9. ročník
odvodené slová	✓	👉	👉
spisovný jazyk – nárečia	⊗	✓	👉
slang, slangové slová	⊗	✓	👉
homonymá	✓	👉	👉
synonymá	✓	👉	👉
antonymá	✓	👉	👉
slovníky	👉	👉	👉
pravopisný, synonymický	✓	👉	👉
výkladový, cudzích slov	⊗	✓	👉
frazeologický	⊗	⊗	✓
slovná zásoba	⊗	✓	👉
spisovné slová – nespisovné slová	⊗	✓	👉
neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová	⊗	⊗	✓
domáce slová – cudzie slová	⊗	⊗	✓
zastarané slová – nové slová	⊗	✓	👉
skratky	⊗	⊗	✓
tvorenie slov odvodzovaním	⊗	⊗	✓
predpona	✓	👉	👉
prípona	⊗	✓	👉
slovotvorný základ	⊗	✓	👉
základové slovo	⊗	✓	👉
odvodené slovo	⊗	✓	👉
tvorenie slov skladaním	⊗	✓	👉
spôsobu obohacovania slovnej zásoby	⊗	⊗	✓
skracovaním	⊗	⊗	✓
preberanie slov	⊗	⊗	✓
nepriame pomenovania (metafora, metonymia, personifikácia)	⊗	⊗	✓
jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania)	⊗	⊗	✓
ustálené slovné spojenie/frazeologizmus	⊗	⊗	✓
príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie	✓	👉	👉
slovná zásoba – systematizácia	⊗	⊗	✓

Tvarová/morfologická rovina jazyka	5. ročník	6. – 7. ročník	8. – 9. ročník
skloňovanie	☺	☺	☺
pád – pádové otázky	☺	☺	☺
podstatné mená	☺	☺	☺
ohybný slovný druh	⊗	⊗	✓
všeobecné/vlastné	☺	☺	☺
konkrétne – abstraktné	⊗	✓	☺
životnosť/neživotnosť	✓	☺	☺
rod	☺	☺	☺
mužský, ženský, stredný	☺	☺	☺
číslo	☺	☺	☺
jednotné, množné/ sg.pl.	☺	☺	☺
pád	☺	☺	☺
prvý, druhý, tretí, štvrtý, šiesty, siedmy/N,G,D,A,L,I	☺	☺	☺
piaty – zastarané oslovenie	⊗	⊗	✓
vzor	✓	☺	☺
chlap, hrdina dub, stroj	✓	☺	☺
žena, ulica, dlaň, kosť	✓	☺	☺
mesto, srdce, vysvedčenie, dievča	✓	☺	☺
pomnožné	⊗	✓	☺
rod pomnožných podstatných mien	⊗	✓	☺
podstatné mená mužského rodu	⊗	✓	☺
zvieracie	⊗	⊗	✓
neživotné zakončené na -r, -l	⊗	⊗	✓
cudzie nesklonné podstatné mená	⊗	⊗	✓
skloňovanie podstatného mena pani	⊗	⊗	✓
prídavné mená	✓	✓	☺
ohybný slovný druh	⊗	⊗	✓
akostné	✓	☺	☺
stupňovanie	✓	☺	☺
vzťahové – druhové	⊗	✓	☺
privlastňovacie	⊗	✓	☺
rod, číslo, pád	☺	☺	☺
vzor	✓	☺	☺
pekný, cudzí	✓	☺	☺
páví	⊗	✓	☺
matkin, otcov	⊗	✓	☺

Tvarová/morfologická rovina jazyka		5. ročník	6. – 7. ročník	8. – 9. ročník
zámená		☺	☺	☺
	ohybný slovný druh	⊗	⊗	✓
	skloňovanie	⊗	⊗	✓
	základný tvar	⊗	⊗	✓
	rod, číslo, pád	⊗	⊗	✓
	delenie zámen	⊗	⊗	✓
	osobné – základné, prívlastňovacie	☺	☺	☺
opytovacie	⊗	⊗	✓	
ukazovacie	⊗	⊗	✓	
číslovky		☺	☺	☺
	ohybný slovný druh	⊗	⊗	✓
	skloňovanie	⊗	✓	☺
	rod, číslo, pád	⊗	✓	☺
	delenie čísloviek	⊗	✓	☺
	určité	⊗	✓	☺
	neurčité	⊗	✓	☺
	základné	☺	☺	☺
radové	☺	☺	☺	
násobné	⊗	✓	☺	
slovesá		☺	☺	☺
	ohybný slovný druh	⊗	⊗	✓
	tykanie/vykanie	⊗	✓	☺
	časovanie	☺	☺	☺
	osoba 1., 2., 3.	☺	☺	☺
	číslo	☺	☺	☺
	čas	☺	☺	☺
	minulý, prítomný, budúci	☺	☺	☺
	zvrätne, nezvrätne	⊗	✓	☺
	neurčitok	☺	☺	☺
	sloveso byť	⊗	✓	☺
	jednoduchý a zložený tvar	⊗	✓	☺
	vid: dokonavý, nedokonavý	⊗	⊗	✓
	plnovýznamové – neplnovýznamové slovesá	⊗	✓	☺
	spôsob	⊗	✓	☺
oznamovací, rozkazovací, podmieňovací	⊗	✓	☺	
príslovky		☺	☺	☺
	neohybný slovný druh	⊗	⊗	✓
	druhy prísloviiek	⊗	✓	☺
	miesta, času, spôsobu, príčiny	⊗	✓	☺
stupňovanie prísloviiek	⊗	✓	☺	

Tvarová/morfologická rovina jazyka	5.	6. – 7.	8. – 9.
---	-----------	----------------	----------------

		ročník	ročník	ročník
predložky		👍	👍	👍
	neohybný slovný druh	⊗	⊗	✓
	väzba s pádom	✓	👍	👍
spojky		⊗	✓	👍
	neohybný slovný druh	⊗	⊗	✓
	interpunkcia	⊗	✓	👍
častice	neohybný slovný druh	⊗	⊗	✓
citoslovčia		⊗	✓	👍
	neohybný slovný druh	⊗	⊗	✓

Syntaktická/skladobná rovina		5. ročník	6. – 7. ročník	8. – 9. ročník
veta		👍	👍	👍
jednoduchá veta		👍	👍	👍
	holá	⊗	✓	👍
	rozvitá	⊗	✓	👍
	rozvitá s viacnásobným vetným členom	⊗	⊗	✓
vety podľa obsahu		👍	👍	👍
	oznamovacia	👍	👍	👍
	opytovacia	👍	👍	👍
	rozkazovacia	👍	👍	👍
	želacia	⊗	✓	👍
	zvolacia	⊗	✓	👍
slovosled		⊗	⊗	✓
základné vetné členy		⊗	✓	👍
	podmet	⊗	✓	👍
	vyjadrený	⊗	✓	👍
	nevyjadrený	⊗	✓	👍
	prísudok	⊗	✓	👍
	slovesný	⊗	✓	👍
	neslovesný	⊗	✓	👍
	vetný základ	⊗	✓	👍
vedľajšie vetné členy		⊗	⊗	✓
	predmet	⊗	⊗	✓
	príslovkové určenie	⊗	⊗	✓
	miesta	⊗	⊗	✓
	času	⊗	⊗	✓
	príčiny	⊗	⊗	✓
	spôsobu	⊗	⊗	✓
	prívlastok	⊗	⊗	✓
	zhodný	⊗	⊗	✓
	nezhodný	⊗	⊗	✓
	prístavok	⊗	⊗	✓

Syntaktická/skladobná rovina	5.	6. – 7.	8. – 9.
------------------------------	----	---------	---------

	ročník	ročník	ročník
vetné sklady	⊗	✓	👍
prisudzovací	⊗	✓	👍
jednočlenná veta	⊗	⊗	✓
slovesná	⊗	⊗	✓
neslovesná	⊗	⊗	✓
dvojčlenná	⊗	⊗	✓
úplná	⊗	⊗	✓
neúplná	⊗	⊗	✓
jednoduché súvetie	⊗	⊗	✓
zápor v slovenčine	⊗	⊗	✓

Sloh	5. ročník	6. – 7. ročník	8. – 9. ročník
pozdrav	👍	👍	👍
oslovenie	👍	👍	👍
predstavenie sa	👍	👍	👍
privítanie	⊗	⊗	✓
rozlúčenie	⊗	⊗	✓
prosba/želanie	👍	👍	👍
pod'akovanie	👍	👍	👍
ospravedlnenie – ústne	👍	👍	👍
ospravedlnenie s vysvetlením	👍	👍	👍
vyjadriť súhlas/nesúhlas	👍	👍	👍
blahoželanie – ústne/písomne	👍	👍	👍
adresa	👍	👍	👍
adresa odosielateľa	👍	👍	👍
pohl'adnica	👍	👍	👍
súkromný list – ústne/písomne	👍	👍	👍
tvorba otázok (žiadosť o informáciu)	👍	👍	👍
rozhovor	👍	👍	👍
osnova	✓	👍	👍
nápis	👍	👍	👍
nadpis	👍	👍	👍
odsek	👍	👍	👍

Sloh	5. ročník	6. – 7. ročník	8. – 9. ročník
jednoduché rozprávanie – ústne/písomne	👍	👍	👍
úvod, jadro, záver	👍	👍	👍
časová postupnosť v rozprávaní	👍	👍	👍
rozprávanie s prvkami opisu – ústne/písomne	⊗	✓	👍
opis – ústne/písomne	👍	👍	👍
predmetu	👍	👍	👍
obrázku/ilustrácie	👍	👍	👍
osoby	👍	👍	👍
pracovného postupu	⊗	✓	👍
umelecký a vecný text	⊗	✓	👍
diskusia	⊗	⊗	✓
argument	⊗	⊗	✓
protiargument	⊗	⊗	✓
oznámenie	👍	👍	👍
správa	👍	👍	👍
pozvánka	⊗	⊗	✓
klúčové slová	👍	👍	👍
poznámky/konspekt	⊗	⊗	✓
výt'ah	⊗	⊗	✓
koncept	⊗	⊗	✓
reprodukcia ústna	⊗	✓	👍
inzerát	⊗	⊗	✓
reklama	⊗	⊗	✓
statický opis	⊗	✓	👍
dynamický opis	⊗	✓	👍
umelecký opis	⊗	⊗	✓
odborný opis	⊗	⊗	✓
charakteristika osoby	⊗	✓	👍
rozprávanie s využitím priamej reči (on - forma, ja – forma) ústne a písomné	⊗	⊗	✓
príhovor (prívet)	⊗	⊗	✓
cielený rozhovor (interview)	⊗	✓	👍
vizitka	✓	👍	👍
Sloh	5. ročník	6. – 7. ročník	8. – 9. ročník
jazykové štýly	⊗	⊗	✓

	náučný	⊗	⊗	✓
	administratívny	⊗	⊗	✓
	publicistický	⊗	⊗	✓
	rečnícky	⊗	⊗	✓
	hovorový	⊗	⊗	✓
	umelecký	⊗	⊗	✓
slohové postupy		⊗	⊗	✓
	informačný	⊗	⊗	✓
	rozprávací	⊗	⊗	✓
	opisný	⊗	⊗	✓
	výkladový	⊗	⊗	✓
odosielateľ		⊗	✓	👍
prijímateľ		⊗	✓	👍

Jazykoveda a národný jazyk		5. ročník	6. – 7. ročník	8. – 9. ročník
národný jazyk		⊗	⊗	✓
	spisovný jazyk	⊗	⊗	✓
	nárečia	⊗	⊗	✓
jazykoveda		⊗	⊗	✓
	náuka o zvukovej rovine jazyka	⊗	⊗	✓
	náuka o významovej rovine jazyka	⊗	⊗	✓
	morfológia/tvaroslovie	⊗	⊗	✓
	syntax/skladobná rovina jazyka	⊗	⊗	✓

Obsahový vzdelávací štandard pre 2. stupeň základnej školy pre žiakov so sluchovým postihnutím

Slovenský jazyk a literatúra, časť: literárna výchova

Úvod

Obsahový vzdelávací štandard vymedzuje sústavu *poznávacích a čitateľských kompetencií* a súbor *literárnovedných termínov*, ktoré v časovom úseku vymedzenom týmito vzdelávacími štandardmi musia byť *povinne zaradené* do obsahu vzdelávania na každej škole tohto typu v Slovenskej republike. Časové úseky sú vymedzené tri:

- 1) piaty ročník,
- 2) do konca siedmeho ročníka,
- 3) do konca deviateho ročníka.

V zhode s týmto rozdelením sa budú organizovať všetky formy mimoškolskej kontroly výsledkov vzdelávania.

Súbor literárnovedných termínov obsahuje aj všetky literárnoteoretické pojmy, ktoré boli štandardizované pre 1. stupeň základnej školy (sú zvýraznené osobitným typom písma). Sú už trvalou zložkou obsahu vzdelávania, a preto sa pri nich neuvádza nijaká časová hranica, na zaradenie do obsahu vyučovania na 2. stupni. Sú len informáciou pre učiteľov tohto stupňa základnej školy.

Škola je povinná z predloženého obsahu daného predmetu prevziať do svojho školského vzdelávacieho programu minimálne 70 % z daného obsahu, podľa svojich podmienok.

Poznámka:

⊗ *označuje pojem, ktorý bude zavedený až v nasledujúcich ročníkoch.*

✓ *označuje pojem, ktorý sa zavádza v danom dvojročnom bloku.*

☞ *označuje pojem, ktorý bol už zavedený a ďalej sa s ním pracuje.*

Tučné písmo – *pojmy už boli zavedené na 1. stupni.*

Obsahové štandardy literárnej výchovy

Poznávacie a čitateľské kompetencie

Technika čítania a verejná prezentácia textu

- 1) Plynulo čítať súvislý umelecký text.
- 2) Čítať prozaické a básnické diela.
- 3) Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatinovanom čítaní.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- 1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť ich použiť.
- 2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vedieť ich použiť.
- 3) Usporiadať známe javy do tried a systémov.

Analytické a interpretačné zručnosti

- 1) Prerozprávať obsah prečítaného diela.
- 2) Odlíšiť epické, lyrické a dramatické texty.
- 3) Vytvoriť dejovú osnovu prečítaného diela alebo vyhľadať kľúčové slová.
- 4) Určiť hlavné a vedľajšie postavy diela.
- 5) Formulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela, vrátane lyrickej básne.
- 6) Sformulovať vlastné hodnotenie diela.

Tvorivé zručnosti

- 1) Vytvoriť dramatináciou básnický alebo prozaický text (rozprávka, bájka, povesť).
- 2) Ilustrovať umelecký text.

Informačné zručnosti

- 1) Orientovať sa v knižnici.
- 2) Vedieť získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.
- 3) Budovať si vlastnú knižnicu.

Všeobecné pojmy	5. ročník	6. – 7. ročník	8. – 9. ročník
autor/spisovateľ	👍	👍	👍
čitateľ/divák	✓	👍	👍
kniha	👍	👍	👍
knižnica	👍	👍	👍
časopis	👍	👍	👍
noviny	👍	👍	👍
rozhlas	⊗	✓	👍
televízia	👍	👍	👍
film	👍	👍	👍
text	👍	👍	👍
ilustrácia	👍	👍	👍
poézia	✓	👍	👍
próza	✓	👍	👍
divadelná hra	✓	👍	👍
bábkové divadlo	👍	👍	👍
bábka	👍	👍	👍
literatúra pre deti	⊗	✓	👍
odborná (náučná) literatúra	⊗	✓	👍
umelecká literatúra	⊗	✓	👍
dobrodružná literatúra	⊗	✓	👍
literatúra faktu	⊗	⊗	✓
vedecko-fantastická literatúra	⊗	⊗	✓
populárnovedecká literatúra	⊗	⊗	✓
hlavná myšlienka	👍	👍	👍

Literárne druhy	5. ročník	6. – 7. ročník	8. – 9. ročník
epika	⊗	⊗	✓
dráma	⊗	⊗	✓
lyrika	⊗	⊗	✓
prírodná lyrika	⊗	⊗	✓
ľúbostná lyrika	⊗	⊗	✓
spoločenská lyrika	⊗	⊗	✓
reflexívna lyrika	⊗	⊗	✓

Literárne žánre	5.	6. – 7.	8. – 9.
-----------------	----	---------	---------

	ročník	ročník	ročník
komiks	👍	👍	👍
bájka	👍	👍	👍
báseň	👍	👍	👍
ľudová pieseň	👍	👍	👍
populárna pieseň	⊗	✓	👍
hádanka	👍	👍	👍
vyčítanka	👍	👍	👍
príslovie	✓	👍	👍
porekadlo	✓	👍	👍
pranostika	✓	👍	👍
rozprávka	👍	👍	👍
ľudová rozprávka	✓	👍	👍
autorská rozprávka	✓	👍	👍
filmová rozprávka	✓	👍	👍
báj	⊗	✓	👍
legenda	✓	👍	👍
poviedka	⊗	✓	👍
modlitba	⊗	⊗	✓
román	⊗	⊗	✓
detektívny román	⊗	⊗	✓
dobrodružný román	⊗	⊗	✓
biografický román	⊗	⊗	✓
historický román	⊗	⊗	✓
dievčenský román	⊗	⊗	✓
román vo forme denníka	⊗	⊗	✓
poveš'	✓	👍	👍
ľudová povest'	✓	👍	👍
autorská povest'	✓	👍	👍
balada	⊗	✓	👍
anekdota	⊗	✓	👍
aforizmus	⊗	✓	👍
tragédia	⊗	⊗	✓
komédia	⊗	⊗	✓
činohra	⊗	⊗	✓

Štruktúra diela		5. ročník	6. – 7. ročník	8. – 9. ročník
dej		✓	👍	👍
literárna postava		✓	👍	👍
	hlavná literárna postava	👍	👍	👍
	vedľajšia literárna postava	⊗	✓	👍
kompozícia literárneho diela		⊗	⊗	✓
	nadpis	👍	👍	👍
	odsek	✓	👍	👍
	kapitola	⊗	✓	👍
	diel	⊗	⊗	✓
	verš	✓	👍	👍
	strofa	✓	👍	👍
	dejstvo	⊗	⊗	✓

Štylizácia textu		5. ročník	6. – 7. ročník	8. – 9. ročník
dialóg		⊗	⊗	✓
monológ		⊗	⊗	✓
prirovnanie		👍	👍	👍
zdrobnenina		👍	👍	👍
personifikácia/zosobnenie		⊗	✓	👍
metafora		⊗	⊗	✓
metonymia		⊗	⊗	✓
epiteton		⊗	⊗	✓
básnická otázka		⊗	⊗	✓
nonsens		✓	👍	👍

Metrika		5. ročník	6. – 7. ročník	8. – 9. ročník
rým		👍	👍	👍
	združený	⊗	✓	👍
	striedavý	⊗	✓	👍
	obkročný	⊗	✓	👍
refrén		⊗	✓	👍

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV BRATISLAVA

**Výkonový vzdelávací štandard pre 8. a 9. ročník základnej školy pre žiakov so sluchovým postihnutím
slovenský jazyk a literatúra**

Posúdili:

Mgr. Iris Domancová, PhD., Mgr. Silvia Neuvirthová, Mgr. Jana Fraňová,

Mgr. Miriam Daubnerová, Mgr. Danica Oswaldová

v spolupráci s ďalšími učiteľmi základných škôl pre žiakov so sluchovým postihnutím

2012

Výkonový vzdelávací štandard pre 8. a 9. ročník základnej školy pre žiakov so sluchovým postihnutím

slovenský jazyk

ÚVOD

Podkladom pre výkonové vzdelávacie štandardy pre predmet slovenský jazyk a literatúra pre 8. a 9. ročník ZŠ pre žiakov so sluchovým postihnutím boli výkonové vzdelávacie štandardy pre predmet slovenský jazyk a literatúra pre 8. a 9. ročník ZŠ, ktoré vypracovali PhDr. Ivana Gregorová, PaedDr. Renáta Somorová, PhDr. Marián Lapitka, Mgr. Karel Dvořák, Mgr. Daniela Petříková.

Výkonové vzdelávacie štandardy pre predmet slovenský jazyk boli vypracované na základe **obsahových vzdelávacích štandardov**. V 8. – 9. ročníku základnej školy sú vymedzené nové pojmy uvedené v obsahových vzdelávacích štandardoch. Vo výkonových štandardoch sú štandardizované obsahové prvky usporiadané na základe jednotlivých komunikačných jazykových kompetencií s prihliadnutím na systematizáciu jazykového učiva.

Výkonové štandardy sú zásadne *dvojstupňové, dvojúrovňové*. Vymedzujú *optimálny* výkon žiaka, t.j. *výborný a minimálny ešte prijateľný výkon, t.j. dostatočný* výkon. Opis výkonov súvisí s obsahovými prvkami a zručnosťami, ktoré vychádzajú z obsahových vzdelávacích štandardov, zo všeobecne akceptovaných taxonómií (Bloom, Anderson). Výkon žiaka je zaznamenaný v pojmoch zručností, ktoré sú zahrnuté v cieľoch predmetu slovenský jazyk a literatúra.

Minimálne kompetencie, ktoré má žiak so sluchovým postihnutím získať:

- náročnosť formulácie úloh zodpovedá druhu a stupňu sluchového postihnutiu žiaka a úrovni jeho komunikačných zručností,
- žiak rieši úlohy s pomocou učiteľa.

Stručný náčrt didaktického usporiadania obsahu slovenského jazyka

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných a kognitívnych kompetencií (spôsobilostí) považujeme za východisko kvalitnejších výsledkov celého školského systému a následnej schopnosti žiakov uplatniť sa na trhu práce a v súkromnom živote.

Vo vyučovaní jazyka sa do popredia dostane analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré budú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii.

Analýza a interpretácia jazykových prejavov poskytne žiakom priestor na sebauvedomenie. Dá šancu objaviť a následne prejaviť pozitívny vzťah k sebe a iným, nadobudnúť primeranú sebadôveru, schopnosť dokázať hodnotiť svoje prednosti i nedostatky, umožní dokázať vyjadrovať svoje pocity a hodnotiť svoj vlastný citový stav, dokázať hodnotiť svoje správanie a jeho dôsledky.

Cieľom je, aby si žiaci uvedomovali jazykovú a kultúrnu pestrosť v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Komunikačná gramotnosť sa má však cieľavedome budovať a rozvíjať vo všetkých vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby.

Zmena didaktickej koncepcie vyučovania slovenského jazyka sa odzrkadlí v

- a) sústave vzdelávacích cieľov,
- b) obsahovom usporiadaní predmetu,
- c) realizačnej rovine vzdelávania.

Zmena v *sústave vzdelávacích cieľov* úzko súvisí s novým členením všeobecných cieľov vzdelávania, ktoré sa orientujú na kompetenčno-pojmový model výchovy a vzdelávania. Jazyková a slohová časť predmetu rozvíja predovšetkým interaktívne využívanie komunikačných nástrojov. Veľa tém ale slúži aj na rozvoj sociálnej interakcie v rámci heterogénnych skupín a formovania autonómneho správania.

V *usporiadaní predmetu* sa do popredia dostávajú komunikačné spôsobilosti a v úzadí sa ocitli jazykové pojmy (predovšetkým na ZŠ), t. j. opustila sa jednostranná tendencia obsiahnuť „školskú podobu“ vednej disciplíny. Faktograficky presýtený obsah sa zredukoval v prospech aktivít žiakov, ktorí majú v čo najväčšom rozsahu interpretačno-hodnotiacim spôsobom pracovať s jazykovými komunikátmi. Najväčší akcent sa pritom kladie na vlastnú tvorbu *jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať* ap.

Realizačná rovina vzdelávania sa priklonila ku konštruktivistickému prístupu k učeniu. Znamená to, že riešením úloh žiak sám prichádza na základe usmerňovaného zážitkového vyučovania na nové poznatky, ktoré vyučujúci systematizuje a zovšeobecňuje.

Na *druhom stupni ZŠ* sa pokračuje v komunikačnom a zážitkovom vyučovaní. Veľkú pozornosť treba venovať získavaniu komplexných kompetencií, napr. dotvárať schopnosť žiakov interpretovať rôzne druhy súvislých aj nesúvislých textov (je nutná spolupráca aj s inými vyučovacími predmetmi, ktoré budú rozvíjať ďalšie stratégie čítania s porozumením orientované na texty špecifické pre dané predmety). Veľký dôraz je na vlastnej produkcii ústnych aj písaných prejavov samotnými žiakmi. V posledných dvoch ročníkoch ZŠ sa systematizujú jazykové

pojmy do zatiaľ neúplného jazykového systému, ktorý sa dotvorí až na strednej škole. Presun jazykového učiva na strednú školu súvisí s vysokým stupňom abstrakcie, ktorý si jazykové učivo vyžaduje.

Štruktúra pedagogického dokumentu

Zmeny v predmete slovenský jazyk a literatúra sa vzťahujú nielen na obsahovú stránku, ale aj na koncepciu pedagogickej dokumentácie, o čom svedčí aj samotná štruktúra pedagogického dokumentu, ktorý nepredstavuje súvislý text, ale spôsobilosti, obsah učiva a výkon, ktoré sú usporiadané do prehľadných tabuliek a zložené z nasledujúcich stĺpcov:

- spôsobilosti
- obsahové vymedzenie učiva
  - ✓ pojmy
  - ✓ kontext
- poznávacie spôsobilosti
- výkon
  - ✓ optimálny výkon
  - ✓ minimálny výkon

Základom koncepcie pedagogického dokumentu sa stávajú *komunikačné jazykové kompetencie*¹: čítanie s porozumením, písanie a hovorenie (počúvanie je integrovanou súčasťou hovorenia), ktoré členia obsah učiva (pojmový štandard) a výkon (výkonový štandard) do relatívne uzavretých celkov na základe definovaných spôsobilostí (*Tabuľka 1*). Uvedené komunikačné kompetencie je možné rozvíjať samostatne alebo ich vzájomne kombinovať. Postupnosť rozvíjania komunikačných jazykových kompetencií je v právomoci učiteľa.

Spôsobilosti (kompetencie) definované v rámci komunikačných jazykových kompetencií predstavujú cieľ, ktorý má učiteľ dosiahnuť v rámci vzdelávacieho procesu. Sú usporiadané vzostupne, a preto odporúčame ich poradie zachovať. Uvedená inštrukcia sa nevzťahuje na zachovanie počtu jednotlivých spôsobilostí. Je na rozhodnutí učiteľa, či pri preberaní a utvrdzovaní jednotlivých tematických celkov uplatní všetky spôsobilosti. V rámci celého školského roka však učiteľ musí rozvíjať všetky spôsobilosti stanovené v pedagogickom dokumente. Spôsobilosti majú činnosť charakter a sú napĺňané zručnosťami (*Tabuľky 2, 3, 4*) a obsahovým vymedzením učiva, t. j. pojmi a kontextom.

Pojmy uvádzané v pedagogickom dokumente sú presne vymedzené v obsahovom vzdelávacom štandarde pre predmet slovenský jazyk a literatúra a predstavujú znalosti, ktoré žiak musí nadobudnúť pri dosiahnutí jednotlivých spôsobilostí.

Kontext je priestor, v ktorom sa preberajú a utvrdzujú nadobudnuté znalosti a spôsobilosti. Tento priestor je ohraničený slohovými útvarmi, ktoré sú vymedzené v obsahovom vzdelávacom štandarde pre predmet slovenský jazyk a literatúra.

K obsahovému vymedzeniu učiva sa priamo viažu poznávacie spôsobilosti, ktoré vychádzajú zo všeobecne akceptovaných taxonómií. Predstavujú odstupňované kognitívne operácie, ktoré by mal žiak uplatňovať pri nadobúdaní vedomostí a zručností.

Posledný stĺpec predstavuje výkon, ktorý je definovaný dvoma úrovňami, a to optimálnou (najvyššou – výborný) a minimálnou (najnižšou merateľnou – dostatočný) úrovňou.

---

1) „**Komunikačné jazykové kompetencie** umožňujú žiakovi konať použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.“ (De Jaegher, Lasseur 2007)

„**Kompetencia** je **spôsobilosť** mobilizovať v rôznych kontextoch a činnostiach systém vedomostí, zručností, schopností, sociálnych a kultúrnych hodnôt, postojov, emočných a ďalších osobnostných kvalít, ktorý je špecificky usporiadaný.“ (De Jaegher, Lasseur 2007) © Štátny pedagogický ústav

Tabuľka 1

Komunikačné jazykové kompetencie ⁶		
Čítanie s porozumením	Písanie	Hovorenie
Spôsobilosti		
I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby	I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre rôzne druhy publika	I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre rôzne publikum
II. Pochopiť obsah a význam textu	II. Organizovať text z hľadiska kompozície	II. Organizovať a rozvíjať svoje myšlienky v súlade s komunikačnou situáciou
	III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania a čitateľmi	
III. Pochopiť kompozíciu textu	IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia	III. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov
IV. Odlíšiť vetu a text	V. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov	
		VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého
V. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte	VII. Opakované čítanie a oprava konceptu textu so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis	V. Štylizovať jednoduché vety a text
	VI. Pochopiť význam lexikálnych jednotiek	
	VIII. Revidovať a editovať koncept s využitím spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov	VI. Rešpektovať jazykové pravidlá
	IX. Rešpektovať jazykové pravidlá	
		VIII. Využívať pri komunikácii extralingválne a paralingválne prostriedky

Inštrukcia

⁶) Jednotlivé tabuľky jazykových komunikačných spôsobilostí (čítanie s porozumením, písanie, hovorenie) sú v dokumente zaradené pod sebou, čo však neznamená, že učiteľ je povinný preberať ich v postupnosti ako ich udáva pedagogický dokument. Je v právomoci učiteľa rozhodnúť o postupe preberania jednotlivých komunikačných jazykových kompetencií a ich nožnej kombinácie. (**Pozri:** Tvorba časovo-tematického plánu z predmetu slovenský jazyk a literatúra pre 5. ročník základnej školy na webovej stránke www.statpedu.sk.)

Tabuľka 2		Čítanie s porozumením	
I. Zamerat' svoje čítanie podľa potreby		Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.	
		Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.	
II. Pochopiť obsah a význam textu		Pochopiť vecný a umelecký text na základe explicitných a implicitných informácií.	
		Tvoriť a overiť navrhnuté hypotézy.	
		Prerozprávať obsah vecného a umeleckého textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.	
III. Pochopiť kompozíciu textu		Rozpoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu.	
		Rozpoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.	
IV. Odlíšiť vetu a text		Vyhľadať prostriedky nadväznosti, ktoré slúžia na plynulý prechod medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.	
		Určiť syntagmatické zloženie viet.	
V. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.			
VI. Pochopiť význam lexikálnych jednotiek		Porozumieť významu a funkcii lexikálnych jednotiek v umeleckých a vecných textoch.	
		Overiť si význam lexikálnych jednotiek.	
		Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam.	

Tabuľka 3		Písanie	
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre rôzne druhy publika	Sformulovať tému adekvátnu cieľu komunikácie alebo stanoviť cieľ komunikácie vzhľadom na jej tému.		
	Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.		
	Vytvoriť slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.		
II. Organizovať text z hľadiska kompozície	Zostaviť osnovu, koncept.		
	Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti.		
	Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého textu.		
	Prispôsobiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.		
III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania a čitateľmi.	Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie, využívať primerané stylistické prostriedky a celé bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka.		
	Overiť si v jazykovedných príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.		
IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia	Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou: ✓ používanie interpunkčných znamienok vo vetách.		
	Utvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou: ✓ používanie interpunkčných znamienok vo vetách.		
	Utvoriť jednoduché súvetie s rôznou modalitou: ✓ používanie interpunkčných znamienok vo vetách.		
	Využívať funkčne celú škálu vetných štruktúr		
V. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov	Výber a použitie slov, viet, textových pasáží pri tvorbe textu.		
	Výber a použitie údajov z grafov a tabuliek.		
VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého	Rozlíšiť znaky jednotlivých útvarov/žánrov.		
	Vytvoriť modifikovaný text.		
VII. Opakované čítanie a oprava konceptu textu so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis	Revidovať a editovať koncept textu s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu.		
VIII. Revidovať a editovať koncept s využitím spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov	Revidovať koncept textu s cieľom: ✓ rozvíjať a zlepšovať organizáciu myšlienok; ✓ realizovať zmeny v štruktúre textu s cieľom eliminovať gramatické chyby, nesprávne formulácie viet a pod.; ✓ upraviť text po formálnej stránke.		
	Vytvoriť a prečítať čistopis.		
IX. Rešpektovať jazykové pravidlá	Vo vlastných jazykových prejavoch dodržiavať pravidlá a požiadavky ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe.		

Tabuľka 4	Hovorenie
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre rôzne publikum	Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii.
	Zosúladiť jazykové prostriedky s cieľom komunikácie.
	Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím.
	Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému.
II. Organizovať a rozvíjať svoje myšlienky v súlade s komunikačnou situáciou	Analyzovať a zhodnotiť ústny prejav z hľadiska jeho kvality.
	Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhajovať.
	Pomocou kontrolných otázok zistiť, či a ako prejavu porozumeli ostatní.
III. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov	Kriticky zhodnotiť prehovor niekoho iného.
IV. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku	Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.
V. Štylizovať vety a text	Využívať funkčne jazykovú pestrosť v komunikácii aplikovaním spisovných, nárečových a slangových prostriedkov s ohľadom na situáciu, tému a komunikačných partnerov.
	Utvoriť jednoduché vety a jednoduché súvetia.
	Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu.
VI. Rešpektovať jazykové pravidlá	Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových útvarov /žánrov a jazykových štýlov.
VII. Využívať pri komunikácii extralingválne a paralingválne prostriedky	✓ Jazykové pravidlá: ortoepické, lexikálne, morfológické, syntaktické.
	Dodržiavať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu. Využívať gestikuláciu, mimiku, proxemiku a haptiku.

Pojmy pre 8. a 9. ročník ZŠ pre žiakov so sluchovým postihnutím

Zvuková rovina jazyka a pravopis

pravopis
vsuvka, prístavok, oslovenie
skratka

Významová/lexikálna rovina

frazeologický slovník
spôsobu obohacovania slovné zásoby: tvorenie slov, preberanie slov
nepriame pomenovania (metafora, metonymia, personifikácia)
jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania)
frazeologizmus
slovná zásoba – systematizácia

Tvarová/morfologická rovina jazyka

podstatné mená⁶: ohybný slovný druh,
podstatné mená mužského rodu: zvieracie,
neživotné zakončené na -r, -l
cudzie nesklonné podstatné mená
skloňovanie podstatného mena pani

prídavné mená: ohybný slovný druh
zámená: ohybný slovný druh
skloňovanie
základný tvar
rod, číslo, pád
delenie zámen: opytovacie, ukazovacie

číslovky: ohybný slovný druh
slovesá: ohybný slovný druh
vid: dokonavý, nedokonavý
príslovky: neohybný slovný druh
predložky: neohybný slovný druh
spojky: neohybný slovný druh
častice: neohybný slovný druh
citoslovčia: neohybný slovný druh

Syntaktická/skladobná rovina

jednoduchá veta: rozvitá s viacnásobným vetným členom
vedľajšie vetné členy
predmet
príslovkové určenie: miesta, času, príčiny, spôsobu
prívlastok: zhodný, nezodný
prístavok
jednoduché súvetie
zápor v slovenčine
interpunkcia

---

⁶ Pojmy označené v zozname tučným typom písma patria medzi pojmy, ktoré žiaci už poznajú, ale opätovne sa zavádzajú, pretože sa rozširuje ich význam.

Sloh

výt'ah

odborný opis

prihláška

úradný list

úradný/štruktúrovaný životopis

slávnostný príhovor

jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky,

hovorový, umelecký

slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový

výklad

debata

odosielateľ

prijímateľ

komunikačná situácia

efektívna komunikácia

asertívna komunikácia

vnútorná kompozícia

Jazykoveda a národný jazyk

národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia

jazykoveda: náuka o zvukovej rovine jazyka, náuka o významovej

rovine jazyka, morfológia/tvaroslovie, syntax/skladobná rovina

jazyka

Edukačné ciele predmetu slovenský jazyk a literatúra, časť: slovenský jazyk

Poznávacia (kognitívna) kompetencia	Komunikačná kompetencia	Interpersonálna (sociálna) kompetencia	Intrapersonálna (osobnostná) kompetencia
Spôsobilosť používať kognitívne operácie.	Spôsobilosť tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty.	Vytvárať a reflektovať vlastnú identitu.
Spôsobilosť učiť sa sám aj v skupine.	Zručnosť vyhľadávať a odosielať informácie.	Schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín.	Vytvárať vlastný hodnotový systém.
Spôsobilosť kritického myslenia.	Spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať.	Spôsobilosť kooperácie.	Schopnosť sebaregulácie a ochrany vlastného života.
Spôsobilosť formulovať a riešiť problémy.	Schopnosť verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city.	Schopnosť empatie.	
Schopnosť tvorivého myslenia a spôsobilosť uplatniť jeho výsledky.			

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>I. Zamerat' svoje čítanie podľa potreby</p> <p>1. Vybrať text na základe znalostí informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.</p> <p>2. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ odborný opis ▪ prihláška ▪ úradný list ▪ úradný/štruktúrovaný životopis ▪ slávnostný príhovor ▪ prejav ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový ▪ úvaha ▪ výklad ▪ komunikačná situácia <p>Poznámka: uvedené pojmy sa vždy pri prvej spôsobilosti zavádzajú ako pojmy aj ako kontext, preto sa neuvádzajú už samostatne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukcia ▪ reprodukcia s porozumením ▪ aplikácia ▪ analýza ▪ syntéza ▪ zovšeobecnenie ▪ sebahodnotenie ▪ hodnotenie ▪ produkcia 	<p>Optimálny I.</p> <p>1.1 Žiak <i>dokáže</i> vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska vzhľadom na komunikačnú situáciu.</p> <p>1.2 Žiak <i>vie</i> odôvodniť správnosť vybraného textu podľa komunikačnej situácie.</p> <p>1.3 Žiak <i>dokáže</i> na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch: ✓ výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav, úvaha, výklad.</p> <p>1.4 Žiak <i>dokáže</i> na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových postupoch.</p> <p>1.5 Žiak <i>dokáže</i> na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať</p>	

				<p>a zovšeobecniť poznatky o jazykových štýloch.</p> <p>2.1 Žiak <i>vie</i> samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.</p> <p><u>Minimálny I.</u></p> <p>1.1 Žiak dokáže s pomocou učiteľa vybrať texty na základe komunikačnej situácie.</p> <p>1.2 Žiak dokáže odôvodniť správnosť výberu iba na základe subjektívnych pocitov.</p> <p>1.3 Žiak <i>vie</i> definovať pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav, úvaha, výklad. <p>1.4 Žiak <i>vie</i> reprodukovat' definície niektorých slohových postupov.</p> <p>1.5 Žiak <i>vie</i> reprodukovat' definície niektorých jazykových štýlov.</p> <p>2.1 Žiak <i>vie</i> s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať známy text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam.</p>
--	--	--	--	--

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>II. Pochopiť obsah a význam textu</p> <p>1. Pochopiť vecný a umelecký text na základe explicitných a implicitných informácií.</p> <p>2. Prerozprávať obsah vecného a umeleckú textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.</p>	<p>Významová/lexikálna rovina</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ nepriame pomenovania ✓ metafora ✓ metonymia ✓ personifikácia ✓ jednoslovné pomenovania ✓ viacslovné pomenovania (združené pomenovania) ✓ frazeologizmus ✓ frazeologický slovník <p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vnútorná kompozícia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ odborný opis ▪ prihláška ▪ úradný list ▪ úradný/štruktúrovaný životopis ▪ slávnostný príhovor ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový ▪ výklad 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukcia ✓ reprodukcia s porozumením ✓ aplikácia ✓ analýza ✓ syntéza ✓ zovšeobecnenie ✓ sebahodnotenie ✓ hodnotenie ✓ produkcia 	<p><u>Optimálny II.</u></p> <p>1.1 Žiak vie vyhľadať, porovnať a usporiadať explicitne vyjadrené informácie (fakty, údaje, myšlienky) v texte a spojiť ich do komplexnej informácie.</p> <p>1.2 Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyvodiť záver deja na základe zistených súvislostí medzi informáciami v umeleckom texte a logický záver z informácií vo vecnom texte; ▪ analyzovať príčiny javov zahrnutých v obsahu textu; ▪ pochopiť a zhodnotiť význam vedľajších tém zahrnutých v obsahu textu. <p>1.3 Žiak vie samostatne vyvodiť, porovnať a usporiadať implicitne vyjadrené informácie v texte a spojiť ich do celku.</p> <p>1.4 Žiak dokáže samostatne na základe explicitných, ale aj implicitných informácií v umeleckom texte:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizovať postavy v texte, ✓ analyzovať a posudzovať ich konanie na základe všeobecne platných morálnych hodnôt. <p>1.5 Žiak vie analyzovať lexikálnu stránku textu a vysvetliť štylistický význam a funkciu jazykových prostriedkov v texte.</p> <p>1.6 Žiak vie s využitím lexiky textu opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva.</p> <p>1.7 Žiak vie vyjadriť hlavnú myšlienku a pointu (explicitne alebo implicitne vyjadrenú) textu.</p> <p>1.8 Žiak dokáže obhajovať svoje stanovisko k vysvetleniu a zhodnoteniu textu a ako argumenty použiť poznatky získané analýzou textu.</p> <p>3.1 Žiak vie usporiadať informácie podľa dôležitosti vo vecnom texte a udalosti podľa časovej postupnosti v umeleckom texte.</p> <p>3.2 Žiak vie prerozprávať obsah prečítaného umeleckého a vecného textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.</p> <p>3.3 Žiak vie vyjadriť a vysvetliť názor na prečítaný umelecký text: jasne sformulovať svoj čitateľský dojem, vyjadriť svoj estetický zážitok z prečítaného textu.</p>

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
				<p><u>Minimálny II.</u></p> <p>1.1 Žiak vie s pomocou učiteľa vyhľadať explicitne vyjadrené informácie v texte (údaje a fakty).</p> <p>1.2 Žiak vie s pomocou učiteľa: ✓ vyvodit' jednoduchý záver deja z umeleckého textu.</p> <p>1.4 Žiak dokáže pomocou informácií z umeleckého textu charakterizovať správanie postáv na základe všeobecne platných morálnych hodnôt.</p> <p>1.5 Žiak vie s pomocou učiteľa vysvetliť štylistický význam niektorých jazykových prostriedkov v texte.</p> <p>1.6 Žiak vie vyhľadať opis prostredia v texte, v ktorom sa príbeh odohráva a stručne ho parafrázovať.</p> <p>1.7 Žiak vie s pomocou učiteľa jednoducho sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného textu.</p> <p>1.8 Žiak dokáže vyjadriť stanovisko k textu na základe subjektívnych pocitov.</p> <p>3.1 Žiak vie s pomocou učiteľa usporiadať v známom vecnom texte hlavné informácie podľa dôležitosti a v umeleckom texte podľa časovej postupnosti.</p> <p>3.2 Žiak vie s pomocou učiteľa prerozprávať obsah textu.</p> <p>3.3 Žiak vie vyjadriť svoj čitateľský dojem z prečítaného textu.</p>

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
III. Pochopiť kompozíciu textu 1. Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu. 2. Rozpoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.	Sloh ✓ vnútorná kompozícia ✓ jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký ✓ slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ odborný opis ▪ prihláška ▪ úradný list ▪ úradný/štruktúrovaný životopis ▪ slávnostný príhovor ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový ▪ výklad 	✓ reprodukcia ✓ reprodukcia s porozumením ✓ aplikácia ✓ analýza ✓ syntéza ✓ zovšeobecnenie ✓ sebahodnotenie ✓ hodnotenie ✓ produkcia	<u>Optimálny III.</u> 1.1 Žiak rozlišuje jednotlivé segmenty vonkajšej kompozície textu. 1.2 Žiak rozlišuje jednotlivé segmenty tabuľky, vie ich pomenovať a chápe vzťahy medzi nimi. 1.3 Žiak vie identifikovať odlišné, resp. spoločné znaky nasledovných slohových útvarov/žánrov: ✓ výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, výklad. 2.1 Žiak vie identifikovať všetky časti vnútornej kompozície umeleckého textu (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie). 2.2 Žiak vie identifikovať odlišné, resp. spoločné kompozičné znaky nasledovných slohových útvarov/žánrov: ✓ slávnostný príhovor, výklad.
				<u>Minimálny III.</u> 1.1 Žiak vie s pomocou učiteľa rozlíšiť pri čítaní niektoré segmenty vonkajšej kompozície textu. 1.2 Žiak vie pomenovať niektoré segmenty tabuľky. 1.3 Žiak vie s pomocou učiteľa definovať spoločné a odlišné znaky jednotlivých žánrov/útvarov: ✓ výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav, úvaha, výklad. 2.1 Žiak vie s pomocou učiteľa identifikovať úvod, zápletku a rozuzlenie vo vnútornej kompozícii umeleckého textu. 1.3 Žiak vie s pomocou učiteľa definovať spoločné a odlišné kompozičné znaky jednotlivých žánrov/útvarov: ✓ slávnostný príhovor, výklad.

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>IV. Odlíšiť vetu a text</p> <p>1. Vyhľadať prostriedky nadväznosti, ktoré slúžia na plynulý prechod medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.</p> <p>2. Určiť syntagmatické zloženie viet.</p>	<p><u>Tvarová/morfologická rovina jazyka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zámená – ohybný slovný druh ▪ skloňovanie zámen ▪ základný tvar zámen ▪ rod, číslo, pád zámen ▪ delenie zámen: opytovacie, ukazovacie ▪ príslovky – neohybný slovný druh ▪ spojky – neohybný slovný druh ▪ častice – neohybný slovný druh <p><u>Syntaktická/skladobná rovina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ jednoduchá veta – rozvitá s viacnásobným vetným členom ✓ vedľajšie vetné členy: ✓ predmet ✓ príslovkové určenie: miesta, času, príčiny, spôsobu ✓ prívlastok: zhodný, nezahodný ✓ prístavok ✓ jednoduché súvetie ✓ súdržnosť textu ✓ interpunkcia ✓ zápor v slovenčine <p><u>Jazykoveda a národný jazyk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ syntax/skladobná rovina jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ odborný opis ▪ prihláška ▪ úradný list ▪ úradný/štruktúrový životopis ▪ slávnostný príhovor ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: <ul style="list-style-type: none"> náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký ▪ texty jednotlivých slohových postupov: <ul style="list-style-type: none"> informačný, rozprávací, opisný, výkladový ▪ výklad 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukcia ▪ reprodukcia s porozumením ▪ aplikácia ▪ analýza ▪ syntéza ▪ zovšeobecnenie ▪ sebahodnotenie ▪ hodnotenie ▪ produkcia 	<p><u>Optimálny IV.</u></p> <p>1.1 Žiak dokáže určiť prostriedky nadväzovania viet a vetných celkov a správnosť ich použitia v texte:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ grafické prostriedky – typ písma (napr. kurzíva, tučné), zarážky, interpunkcia; ✓ konektory – spojky. <p>2.1 Žiak vie odlíšiť holú vetu od rozvitej a chápe ich využitie v umeleckom i vecnom texte.</p> <p>2.2 Žiak dokáže určiť vo vete hlavné/základné a vedľajšie vetné členy a chápe využitie jednočlennej a dvojčlennej vety v umeleckom i vecnom texte.</p> <p>2.4 Žiak dokáže v texte identifikovať jednoduché súvetia a chápe ich využitie v umeleckom i vecnom texte.</p> <hr/> <p><u>Minimálny IV.</u></p> <p>1.1 Žiak vie vyhľadať s pomocou učiteľa prostriedky nadväzovania v texte medzi vetou a vetnými celkami:</p> <ul style="list-style-type: none"> grafické prostriedky – napr. typ písma konektory – spojky. <p>2.1 Žiak vie definovať holú a rozvitú vetu a s pomocou učiteľa ich dokáže nájsť v texte.</p> <p>2.2 Žiak vie s pomocou učiteľa určiť niektoré vedľajšie vetné členy v texte.</p> <p>2.4 Žiak vie s pomocou učiteľa nájsť v texte jednoduché súvetie.</p>

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
V. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.	<u>Tvarová/morfologická rovina jazyka</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podstatné mená – ohybný slovný druh ▪ podstatné mená mužského rodu zvieracie ▪ podstatné mená muž. rodu neživ. zakončené na -r, -l ▪ cudzie nesklonné podstatné mená ▪ skloňovanie podstatného mena pani ▪ prídavné mená – ohybný slovný druh ▪ zámená – ohybný slovný druh ▪ skloňovanie zámen ▪ rod, číslo, pád ▪ základný tvar zámen ▪ delenie zámen: opytovacie, ukazovacie ▪ číslovky – ohybný slovný druh ▪ slovesá – ohybný slovný druh ▪ vid sloviac: dokonavý, nedokonavý ▪ príslovky – neohybný slovný druh ▪ predložky – neohybný slovný druh ▪ spojky – neohybný slovný druh ▪ častice – neohybný slovný druh ▪ citoslovčia – neohybný slovný druh 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ odborný opis ▪ prihláška ▪ úradný list ▪ úradný/štruktúrovaný životopis ▪ slávnostný príhovor ▪ prejav ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávač, opisný, výkladový ▪ úvaha ▪ výklad 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukcia ▪ reprodukcia s porozumením ▪ aplikácia ▪ analýza ▪ syntéza ▪ zovšeobecnenie ▪ sebahodnotenie ▪ hodnotenie ▪ produkcia 	<u>Optimálny V.</u> <p>1.1 Žiak vie vysvetliť funkciu ohybných slovných druhov a gramatických kategórií v texte.</p> <p>1.2 Žiak vie vysvetliť funkciu neohybných slovných druhov v texte.</p> <p>1.3 Žiak vie identifikovať v texte zvieracie podstatné mená mužského rodu, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis.</p> <p>1.4 Žiak vie identifikovať v texte neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na -r, -l, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis.</p> <p>1.5 Žiak vie identifikovať v texte nesklonné cudzie podstatné mená, vysvetliť ich význam a overiť si ho v jazykovedných príručkách.</p> <p>1.6 Žiak vie vysvetliť princípy skloňovania podstatného mena pani a následne ho vie v správnom tvare použiť v texte.</p> <p>1.7 Žiak vie identifikovať v texte zámená v rôznych tvaroch, určiť ich základný tvar a gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu v texte.</p> <p>1.8 Žiak vie identifikovať v texte opytovacie a ukazovacie zámená, určiť ich gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu v texte.</p> <p>1.9 Žiak vie vysvetliť a identifikovať dokonavý a nedokonavý vid sloviac a vie vysvetliť jeho funkciu v texte.</p> <p><u>Minimálny V.</u></p> <p>1.1 Žiak vie s pomocou učiteľa vyhľadať niektoré ohybné slovné druhy v texte a určiť ich niektoré gramatické kategórie.</p> <p>1.2 Žiak vie s pomocou učiteľa vyhľadať niektoré neohybné slovné druhy v texte.</p> <p>1.3 Žiak vie s pomocou učiteľa identifikovať v texte zvieracie podstatné mená mužského rodu.</p> <p>1.5 Žiak vie s pomocou učiteľa identifikovať v texte cudzie nesklonné podstatné meno.</p> <p>1.6 Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť správne nominatív plurálu od slova pani a použiť ho vo vete.</p> <p>1.7 Žiak vie s pomocou učiteľa identifikovať v texte zámená v základnom tvare.</p> <p>1.8 Žiak vie s pomocou učiteľa identifikovať v texte opytovacie a ukazovacie zámená v základnom tvare.</p>
		<u>Jazykoveda a národný jazyk</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ morfológia/tvaroslovie 		

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>VI. Pochopiť význam lexikálnych jednotiek</p> <p>1. Porozumieť významu a funkcii lexikálnych jednotiek v umeleckých a vecných textoch.</p> <p>2. Overiť si význam lexikálnych jednotiek.</p> <p>3. Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam.</p>	<p><u>Významová/lexikálna rovina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spôsoby obohacovania slovnéj zásoby ▪ tvorenie slov ▪ preberanie slov ▪ nepriame pomenovania ▪ metafora ▪ metonymia ▪ personifikácia ▪ jednoslovné pomenovania ▪ viacslovné pomenovania (združené pomenovania) ▪ frazeologizmus ▪ slovná zásoba (systematizácia) ▪ frazeologický slovník <p><u>Jazykoveda a národný jazyk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia ▪ náuka o významovej rovine jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ odborný opis ▪ prihláška ▪ úradný list ▪ úradný/štruktúrovaný životopis ▪ slávnostný príhovor ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový ▪ výklad 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukcia ▪ reprodukcia s porozumením ▪ aplikácia ▪ analýza ▪ syntéza ▪ zovšeobecnenie ▪ sebahodnotenie ▪ hodnotenie ▪ produkcia 	<p><u>Optimálny VI.</u></p> <p>1.1 Žiak vie vyhľadať, rozlíšiť a určiť význam v texte:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ nepriame pomenovania, metafory, metonymie, personifikácie, jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmy ✓ spisovné slová, nárečové slová. <p>1.2 Žiak vie vysvetliť v umeleckom texte funkciu lexikálnych jednotiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ nepriamych pomenovaní, metafor, metonymií, personifikácie, jednoslovných pomenovaní, viacslovných pomenovaní (združené pomenovania), frazeologizmu <p>2.1 Žiak si vie správne vybrať jazykovednú príručku a overiť v nej význam lexikálnych jednotiek.</p> <p>3.1 Žiak vie charakterizovať spôsoby obohacovania slovnéj zásoby (tvorenie slov, preberanie slov) a vie tieto postupy identifikovať v texte.</p>
				<p><u>Minimálny VI.</u></p> <p>1.1 Žiak vie s pomocou učiteľa vyhľadať v texte nárečové slová a nahradiť ich spisovnými.</p> <p>2.1 Žiak si vie s pomocou učiteľa správne vybrať jazykovednú príručku na overenie významu slov .</p> <p>3.1 Žiak vie s pomocou učiteľa identifikovať niektoré spôsoby obohacovania slovnéj zásoby.</p>

PÍSANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre rôzne druhy publika</p> <p>1. Sformulovať tému adekvátnu cieľu komunikácie alebo stanoviť cieľ komunikácie vzhľadom na jej tému.</p> <p>2. Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.</p> <p>3. Vytvoriť slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ odborný opis ▪ prihláška ▪ úradný list ▪ úradný/štruktúrovaný životopis ▪ slávnostný príhovor ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový ▪ výklad 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukcia ▪ reprodukcia s porozumením ▪ aplikácia ▪ analýza ▪ syntéza ▪ zovšeobecnenie ▪ sebahodnotenie ▪ hodnotenie ▪ produkcia 	<p><u>Optimálny I.</u></p> <p>1.1 Žiak vie navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania a stanoviť cieľ komunikácie v súlade s jej témou.</p> <p>2.1 Žiak vie rozlíšiť, porovnať a vysvetliť pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, výklad ✓ náučný štýl, administratívny štýl, rečnícky štýl, umelecký štýl, publicistický štýl ✓ informačný slohový postup, rozprávací slohový postup, opisný slohový postup, výkladový slohový postup. <p>2.2 Žiak vie na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner.</p> <p>3.1 Žiak vie vytvoriť text pomocou ktoréhokoľvek slohového postupu a zosúladiť ho s témou písania a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť.</p> <p>3.2 Žiak vie vytvoriť text v danom jazykovom štýle a zosúladiť ho s témou písania a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť.</p> <p>3.3 Žiak vie vytvoriť na základe stanovenej komunikačnej situácie vhodný slohový útvar/žáner a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť.</p>	
			<p><u>Minimálny I.</u></p> <p>1.1 Žiak si vie z navrhovaného súboru tém vybrať tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania.</p> <p>2.1 Žiak vie reprodukovať definície pojmov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, výklad ✓ náučný štýl, administratívny štýl, rečnícky štýl, umelecký štýl, ✓ informačný slohový postup, rozprávací slohový postup, opisný slohový postup, výkladový slohový postup. <p>2.2 Žiak vie s pomocou učiteľa z navrhovaného súboru</p>	

				2.2 Žiak vie s pomocou učiteľa z navrhovaného súboru slohových útvarov/žánrov vybrať taký, ktorý bude zodpovedať téme a komunikačnej situácii. 3.1 Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť text, v ktorom budú prevažovať znaky stanoveného slohového postupu, aj keď sa v ňom vyskytnú chyby brániace jeho porozumeniu. 3.3 Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť text, ktorý má niektoré znaky stanoveného slohového postupu, aj keď sa v ňom vyskytnú chyby brániace jeho porozumeniu.

PÍSANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>II. Organizovať text z hľadiska kompozície</p> <p>1. Zostaviť osnovu, koncept.</p> <p>2. Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti.</p> <p>3. Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého textu.</p> <p>4. Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.</p>	<p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vnútorná kompozícia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ odborný opis ▪ prihláška ▪ úradný list ▪ úradný/štruktúrovaný životopis ▪ slávnostný príhovor ▪ výklad ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukcia ✓ reprodukcia s porozumením ✓ aplikácia ✓ analýza ✓ syntéza ✓ zovšeobecnenie ✓ sebahodnotenie ✓ hodnotenie ✓ produkcia 	<p><u>Optimálny II.</u></p> <p>1.1 Žiak vie vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text.</p> <p>2.1 Žiak vie na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového útvaru/žánru s dodržaním časovej a logickej postupnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, výklad <p>2.2 Žiak vie na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového postupu s dodržaním časovej a logickej postupnosti.</p> <p>2.3 Žiak vie na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho jazykového štýlu a dodržať časovú a logickú postupnosť.</p> <p>3.1 Žiak vie pri tvorbe prozaického umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť slohový útvar/žáner, ktorý bude v súlade s využitým rozprávacím slohovým postupom.</p> <p>3.2 Žiak vie pri tvorbe prozaického umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť slohový útvar/žáner, ktorý bude v súlade s umeleckým jazykovým štýlom.</p> <p>4.1 Žiak vie charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, výklad <p>4.1.1 Žiak vie aplikovať znalosti o formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov počas tvorby:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, výklad.

PÍSANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
				<p>4.2 Žiak vie charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave administratívneho jazykového štýlu v porovnaní s textami iných jazykových štýlov.</p> <p>4.2.1 Žiak vie pri tvorbe administratívnych textov dodržať zásady formálnej úpravy dokumentov v súlade s administratívnym jazykovým štýlom.</p> <p><u>Minimálny II.</u></p> <p>1.1 Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť osnovu a koncept svojho textu.</p> <p>2.1 Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému konkrétny slohový útvar/žáner, pričom sa vyskytnú chyby v časovej a logickej postupnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, výklad. <p>2.2 Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému text, ktorý má niektoré znaky stanoveného slohového postupu, pričom sa vyskytnú chyby v časovej a logickej postupnosti.</p> <p>2.3 Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému text, ktorý má niektoré znaky stanoveného jazykového štýlu, pričom sa vyskytnú chyby v časovej a logickej postupnosti.</p> <p>3.1 Žiak vie pri tvorbe prozaického umeleckého textu s pomocou učiteľa vytvoriť primerané jadro textu, v ktorom budú prevažovať znaky rozprávacieho slohového postupu.</p> <p>3.2 Žiak vie pri vlastnej tvorbe umeleckého textu s pomocou učiteľa vytvoriť primerané jadro textu, v ktorom budú prevažovať znaky umeleckého jazykového štýlu.</p> <p>4.1 Žiak vie s pomocou učiteľa charakterizovať niektoré rozdiely vo formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, výklad. <p>4.1.1 Žiak vie s pomocou učiteľa aplikovať niektoré znaky formálnej úpravy v nasledujúcich slohových útvaroch/žánroch:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, výklad. <p>4.2 Žiak vie s pomocou učiteľa charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave textov administratívneho jazykového štýlu.</p> <p>4.2.1 Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť administratívny text, v ktorom budú prevažovať znaky formálnej úpravy administratívneho jazykového štýlu.</p>

PÍSANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania a čitateľmi</p> <p>1. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie, využívať primerané štylistické prostriedky a celé bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka.</p> <p>2. Overiť si v jazykovedných príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.</p>	<p><u>Zvuková rovina jazyka a pravopis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ skratka <p><u>Významová/lexikálna rovina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov ▪ nepriame pomenovania: metafora, metonymia, personifikácia ▪ jednoslovné pomenovania ▪ viacslovné pomenovania (združené pomenovania) ▪ frazeologizmus ▪ slovná zásoba (systematizácia) ▪ frazeologický slovník <p><u>Sloh</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový <p><u>Jazykoveda a národný jazyk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia. ▪ náuka o významovej rovine jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ odborný opis ▪ prihláška ▪ úradný list ▪ úradný/štruktúrovaný životopis ▪ slávnostný príhovor ▪ výklad ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukcia ▪ reprodukcia s porozumením ▪ aplikácia ▪ analýza ▪ syntéza ▪ zovšeobecnenie ▪ sebahodnotenie ▪ hodnotenie ▪ produkcia 	<p><u>Optimálny III.</u></p> <p>1.1 Žiak vie vysvetliť pojmy: spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov; nepriame pomenovania: metafora, metonymia, personifikácia; jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmus; slovná zásoba (systematizácia); frazeologický slovník a uviesť konkrétne príklady, ktoré vie využiť v texte.</p> <p>1.2 Žiak vie vysvetliť pojmy: národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia, náuka o významovej rovine jazyka.</p> <p>1.3 Žiak vie prispôsobiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie.</p> <p>1.4 Žiak vie pri tvorbe vlastných textov funkčne využiť bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie.</p> <p>2.1 Žiak pozná funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek, vie si vybrať a používať vhodnú jazykovednú príručku.</p>
				<p><u>Minimálny výkon III.</u></p> <p>1.1 Žiak vie reprodukovať definície pojmov: spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov; nepriame pomenovania: metafora, metonymia, personifikácia; jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmus; slovná zásoba (systematizácia); frazeologický slovník</p> <p>1.2 Žiak vie reprodukovať definície pojmov: národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia, náuka o významovej rovine jazyka.</p> <p>1.3 Žiak vie s pomocou učiteľa prispôsobiť lexiku textu vzhľadom na komunikačnú situáciu.</p> <p>1.4 Žiak pri tvorbe textu využíva obmedzenú lexiku, často opakuje rovnaké slová a nedôsledne rozlišuje medzi spisovnou a nespisovnou lexikou.</p> <p>2.1 Žiak vie s pomocou učiteľa vybrať vhodnú jazykovednú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte.</p>

PÍSANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia</p> <p>1. Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ používanie interpunkčných znamienok vo vetách. <p>2. Utvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používanie interpunkčných znamienok vo vetách. <p>3. Utvoriť jednoduché súvetie s rôznou modalitou:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používanie interpunkčných znamienok vo vetách. <p>4. Využívať funkčne celú škálu vetných štruktúr</p>	<p>Zvuková rovina jazyka a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vsuvka, prístavok, oslovenie <p>Syntaktická/skladobná rovina</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ jednoduchá veta – rozvitá s viacnásobným vetným členom ✓ vedľajšie vetné členy: ✓ predmet ✓ príslovkové určenie: miesta, času, príčiny, spôsobu ✓ prívlastok: zhodný, nezhodný ✓ prístavok ✓ jednoduché súvetie ✓ zápor v slovenčine ✓ súdržnosť textu ✓ interpunkcia <p>Jazykoveda a národný jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ syntax/skladobná rovina 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ odborný opis ▪ prihláška ▪ úradný list ▪ úradný/štruktúrovaný životopis ▪ slávnostný príhovor ▪ výklad ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukcia ✓ reprodukcia s porozumením ✓ aplikácia ✓ analýza ✓ syntéza ✓ zovšeobecnenie ✓ sebahodnotenie ✓ hodnotenie ✓ produkcia 	<p><i>Optimálny IV.</i></p> <p>1.1 Žiak vie samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.</p> <p>1.2 Žiak vie v jednoduchých holých a rozvitých vetách správne používať základné/hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu.</p> <p>1.3 Žiak vie správne tvoriť záporné jednoduché vety.</p> <p>2.1 Žiak vie samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.</p> <p>2.2 Žiak vie pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať základné/hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu.</p> <p>2.3 Žiak vie správne tvoriť záporné jednočlenné a dvojčlenné vety.</p> <p>3.1 Žiak vie tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.</p> <p>4.1 Žiak pri tvorbe vlastných textov využíva celú škálu vetných štruktúr.</p> <hr/> <p><i>Minimálny IV</i></p> <p>1.1 Žiak vie tvoriť jednoduché holé a jednoduché rozvité vety.</p> <p>1.2 Žiak vie s pomocou učiteľa v jednoduchých holých a rozvitých vetách určiť významovú funkciu niektorých základných/hlavných a vedľajších vetných členov.</p> <p>1.3 Žiak vie s pomocou učiteľa tvoriť záporné jednoduché holé a jednoduché rozvité vety.</p> <p>2.1 Žiak vie tvoriť dvojčlenné vety.</p> <p>2.2 Žiak vie s pomocou učiteľa v dvojčlenných vetách určiť významovú funkciu niektorých základných/hlavných a vedľajších vetných členov.</p> <p>2.3 Žiak vie s pomocou učiteľa tvoriť záporné dvojčlenné vety.</p> <p>3.1 Žiak vie tvoriť jednoduché súvetia, ktoré však obsahujú logické chyby.</p> <p>4.1 Žiak pri tvorbe vlastných textov využíva obmedzenú škálu vetných štruktúr.</p>

PÍSANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>V. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov</p> <p>1. Výber a použitie slov, viet, textových pasáží pri tvorbe textu.</p> <p>2. Výber a použitie údajov z tabuliek pri tvorbe textu.</p>	<p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký ▪ slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ odborný opis ▪ prihláška ▪ úradný list ▪ úradný/štruktúrovaný životopis ▪ slávnostný príhovor ▪ výklad ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukcia ✓ reprodukcia s porozumením ✓ aplikácia ✓ analýza ✓ syntéza ✓ zovšeobecnenie ✓ sebahodnotenie ✓ hodnotenie ✓ produkcia 	<p><u>Optimálny V.</u></p> <p>1.1 Žiak vie v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu.</p> <p>1.2 Žiak si vie systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a následne ich uplatniť vo vlastnom texte.</p> <p>1.3 Žiak vie zaujať stanovisko k výberu a použitiu informácií z rozličných zdrojov v texte spolužiakov.</p> <p>2.1 Žiak vie v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (údaje v tabuľkách), rozlíšiť ich význam a na základe toho rozhodnúť o ich využití v rámci svojho textu.</p> <p>2.2 Žiak vie zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z grafov a tabuliek vo svojom texte.</p> <p>1.3 Žiak vie zaujať stanovisko k výberu a použitiu údajov z tabuliek a grafov v texte spolužiakov.</p> <p><u>Minimálny V.</u></p> <p>1.1 Žiak vie s pomocou učiteľa v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať niektoré informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu.</p> <p>2.1 Žiak vie s pomocou učiteľa vyhľadať informácie (údaje v tabuľkách) a niektoré z nich využiť vo svojom texte.</p>

PÍSANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého</p> <p>1.1 Rozlíšiť znaky jednotlivých útvarov/žánrov.</p> <p>2.1 Vytvoriť modifikovaný text.</p>	<p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vnútorná kompozícia ▪ jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký ▪ slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ odborný opis ▪ prihláška ▪ úradný list ▪ úradný/štruktúrovaný životopis ▪ slávnostný príhovor ▪ výklad ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukcia ✓ reprodukcia s porozumením ✓ aplikácia ✓ analýza ✓ syntéza ✓ zovšeobecnenie ✓ sebahodnotenie ✓ hodnotenie ✓ produkcia 	<p><u>Optimálny VI.</u></p> <p>1.1 Žiak vie porovnať a odlíšiť: <ul style="list-style-type: none"> ✓ výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, výklad od iných jemu známych/neznámych slohových útvarov /žánrov.</p> <p>1.2 Žiak vie porovnať a odlíšiť texty jednotlivých slohových postupov.</p> <p>1.3 Žiak vie porovnať a odlíšiť texty jednotlivých jazykových štýlov.</p> <p>2.1 Žiak vie samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/útvoroch pri transformácii textu z jedného žánru do druhého (výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, výklad).</p> <p>2.2 Žiak vie samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých slohových postupoch pri transformácii z jedného žánru do druhého.</p> <p>2.3 Žiak vie samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých jazykových štýloch pri transformácii z jedného žánru do druhého.</p> <p><u>Minimálny VI</u></p> <p>1.1 Žiak vie s pomocou učiteľa a podľa vopred stanovených kritérií porovnať slohové útvary/žánre: <ul style="list-style-type: none"> ✓ výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, výklad. </p> <p>1.2 Žiak vie s pomocou učiteľa a podľa vopred stanovených kritérií porovnať jednotlivé slohové postupy.</p> <p>1.3 Žiak vie s pomocou učiteľa a podľa vopred stanovených kritérií porovnať jednotlivé jazykové štýly.</p> <p>2.1 Žiak vie s pomocou učiteľa podľa vopred stanovených kritérií transformovať text z jedného žánru do druhého žánru, aj keď sa v ňom vyskytnú chyby brániace jeho porozumeniu (výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, výklad). transformácii z jedného žánru do druhého.</p>

PÍSANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>VII. Opakované čítanie a oprava konceptu textu so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis</p> <p>1. Revidovať a editovať koncept textu s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu.</p>	<p><u>Zvuková rovina jazyka a pravopis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pravopis ▪ vsuvka ▪ prístavok ▪ oslovenie ▪ skratka <p><u>Významová/lexikálna rovina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spôsoby obohacovania slovnnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov ✓ nepriame pomenovania: metafora, metonymia, personifikácia ✓ jednoslovné pomenovania ✓ viacslovné pomenovania (združené pomenovania) ✓ frazeologizmus ✓ frazeologický slovník <p><u>Tvarová/morfologická rovina jazyka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podstatné mená – ohybný slovný druh ▪ podst. m. muž. rodu zvieracie ▪ podst. m. muž. rodu neživ. zak. na -r, -l ▪ cudzie nesklonné podstatné mená ▪ skloňovanie podstatného mena pani ▪ prídavné mená – ohybný slovný druh ▪ zámená – ohybný slovný druh 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ odborný opis ▪ prihláška ▪ úradný list ▪ úradný/štruktúrovaný životopis ▪ slávnostný príhovor ▪ prejav ▪ úvaha ▪ výklad ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukcia ▪ reprodukcia s porozumením ▪ aplikácia ▪ analýza ▪ syntéza ▪ zovšeobecnenie ▪ sebahodnotenie ▪ hodnotenie ▪ produkcia 	<p><u>Optimálny VII.</u></p> <p>1.1 Žiak vie samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexicológie, morfológie, syntaxe a slohu.</p> <p>1.2 Žiak vie opraviť texty vytvorené niekým iným.</p> <hr/> <p><u>Minimálny VII.</u></p> <p>1.1 Žiak vie s pomocou učiteľa identifikovať niektoré chyby vo svojom texte a následne ich opraviť.</p>
<p>VIII. Revidovať a editovať koncept s využitím spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov</p> <p>1. Revidovať koncept textu s cieľom:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjať a zlepšovať organizáciu myšlienok, ✓ realizovať zmeny v štruktúre textu s cieľom eliminovať gramatické chyby, nesprávne formulácie viet a pod., ✓ upraviť text po formálnej stránke. <p>2. Vytvoriť a prečítať čistopis.</p>				<p><u>Optimálny VIII.</u></p> <p>1.1 Žiak vie nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôbuje tempo svojho prejavu poslucháčom.</p> <p>1.2 Žiak vie prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu.</p> <p>1.3 Žiak vie zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá.</p> <p>1.4 Žiak vie zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vie zdôvodniť.</p> <p>2.1 Žiak vie napísať čistopis s opravenými chybami.</p>

PÍSANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ skloňovanie zámen ▪ základný tvar zámen ▪ rod, číslo, pád ▪ delenie zámen: opytovacie, ukazovacie ▪ číslovky – ohybný slovný druh ▪ slovesá – ohybný slovný druh ▪ slovesný vid: dokonavý, nedokonavý ▪ príslovky – neohybný slovný druh ▪ predložky – neohybný slovný druh ▪ spojky – neohybný slovný druh ▪ častice – neohybný slovný druh ▪ citoslovčia – neohybný slovný druh <p><u>Syntaktická/skladobná rovina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduchá veta – rozvitá s viacnásobným vetným členom ▪ vedľajšie vetné členy ▪ predmet ▪ príslovkové určenie: miesta, času, príčiny, spôsobu ▪ prívlastok: zhodný, nezhodný ▪ prístavok ▪ jednoduché súvetie ▪ zápor v slovenčine ▪ interpunkcia <p><u>Sloh</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vnútorná kompozícia ▪ jazykové štýly: náučný, 			<p><u>Minimálny VIII.</u></p> <p>1.1 Žiak vie po príprave nahlas prečítať svoj text, aj keď pri prezentácii robí artikulačné a intonačné chyby.</p> <p>1.2 Žiak vie prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a s pomocou učiteľa vie následne zapracovať niektoré identifikované chyby.</p> <p>2.1 Žiak vie napísať čistopis a s pomocou učiteľa vie zapracovať niektoré identifikované chyby z konceptu.</p>

PÍSANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>IX. Rešpektovať jazykové pravidlá</p> <p>1. Vo vlastných jazykových prejavoch dodržovať pravidlá a požiadavky ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe.</p>	<p><u>Zvuková rovina jazyka a pravopis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pravopis ▪ vsuvka ▪ prístavok ▪ oslovenie ▪ skratka <p><u>Významová/lexikálna rovina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spôsoby obohacovania slovné zásoby: tvorenie slov, preberanie slov ✓ nepriame pomenovania: metafora, metonymia, personifikácia ✓ jednoslovné pomenovania ✓ viacslovné pomenovania (združené pomenovania) ✓ frazeologizmus ✓ frazeologický slovník <p><u>Tvarová/morfologická rovina jazyka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podstatné mená – ohybný slovný druh ▪ podstatné mená mužského rodu zvieracie ▪ podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l ▪ cudzie nesklonné podstatné mená ▪ skloňovanie podstatného mena pani ▪ prídavné mená – ohybný slovný druh 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výťah ▪ odborný opis ▪ prihláška ▪ úradný list ▪ úradný/štruktúrovaný životopis ▪ slávnostný príhovor ▪ výklad ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: <ul style="list-style-type: none"> náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: <ul style="list-style-type: none"> informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukcia ▪ reprodukcia s porozumením ▪ aplikácia ▪ analýza ▪ syntéza ▪ zovšeobecnenie ▪ sebahodnotenie ▪ hodnotenie ▪ produkcia 	<p><u>Optimálny IX.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 1.1 Žiak vie aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe.
	<p><u>Minimálny IX.</u></p> <p>1.1 Žiak vie s pomocou učiteľa aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe.</p>			

PÍSANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zámená – ohybný slovný druh ▪ skloňovanie zámen ▪ základný tvar zámen ▪ rod, číslo, pád ▪ delenie zámen: opytovacie, ukazovacie ▪ číslovky – ohybný slovný druh ▪ slovesá – ohybný slovný druh ▪ slovesný vid: dokonavý, nedokonavý ▪ príslovky – neohybný slovný druh ▪ predložky – neohybný slovný druh ▪ spojky – neohybný slovný druh ▪ častice – neohybný slovný druh ▪ citoslovčia – neohybný slovný druh <p><u>Syntaktická/skladobná rovina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduchá veta – rozvitá s viacnásobným vetným členom ▪ vedľajšie vetné členy ▪ predmet ▪ príslovkové určenie: miesta, času, príčiny, spôsobu ▪ prívlastok: zhodný, nezhodný ▪ prístavok ▪ jednoduché súvetie ▪ zápor v slovenčine ▪ interpunkcia 			

HOVORENIE A POČÚVANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre rôzne publikum.</p> <p>1. Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii.</p> <p>2. Zosúladiť jazykové prostriedky s cieľom komunikácie.</p> <p>3. Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím.</p> <p>4. Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému.</p> <p>5. Analyzovať a zhodnotiť ústny jazykový prejav z hľadiska jeho kvality</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slávnostný príhovor ▪ výklad ▪ debata ▪ komunikačná situácia ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, rečnícky, hovorový, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukcia ✓ reprodukcia s porozumením ✓ aplikácia ✓ analýza ✓ syntéza ✓ zovšeobecnenie ✓ sebahodnotenie ✓ hodnotenie ✓ produkcia 	<p><u>Optimálny I.</u></p> <p>1.1 Žiak si vie samostatne zvoliť alebo sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii.</p> <p>1.2 Žiak vie samostatne pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne a plynulo.</p> <p>1.3 Žiak vie samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému.</p> <p>2.1 Žiak vie samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou.</p> <p>3.1 Žiak vie v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje.</p> <p>3.2 Žiak vie v komunikácii zvláda zvukovú stránku prejavu v súlade s komunikačnou situáciou.</p> <p>4.1 Žiak vie pohotovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vie pritom použiť správne prostriedky.</p> <p>5.1 Žiak vie zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho (spolužiaka).</p> <p>5.2 Žiak vie z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť vyjadrenie partnerov danej komunikácie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na cieľ komunikácie ✓ zhodnotiť spoločenský tón komunikácie vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie. <p><u>Minimálny I.</u></p> <p>1.1 Žiak si vie vybrať jednu z ponúknutých tém.</p> <p>1.2 Žiak vie sformulovať myšlienky na vopred určenú tému.</p> <p>1.3 Žiak vie podľa pokynov a s pomocou učiteľa sformulovať krátky text na danú tému.</p> <p>2.1 Žiak vie s pomocou učiteľa použiť v texte niektoré jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou.</p> <p>3.1 Žiak vie s pomocou učiteľa použiť taký spoločenský tón, ktorý je v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa táto komunikácia uskutočňuje.</p> <p>3.2 Žiak zvláda s pomocou učiteľa zvukovú stránku prejavu.</p> <p>4.1 Žiak vie po príprave začať a ukončiť komunikáciu na zvolenú tému.</p> <p>5.1 Žiak vie po príprave určiť a zhodnotiť tému komunikácie.</p>
	<p><u>Zvuková rovina jazyka a pravopis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ oslovenie ✓ skratka ✓ vsuvka ✓ prístavok 			
	<p><u>Významová/lexikálna rovina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nepriame pomenovania: metafora, metonymia, personifikácia ▪ jednoslovné pomenovania ▪ viacslovné pomenovania (združené pomenovania) ▪ frazeologizmus ▪ frazeologický slovník 			
	<p><u>Sloh</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikačná situácia: odosielateľ, prijímateľ ▪ efektívna komunikácia ▪ asertívna komunikácia ▪ vnútorná kompozícia ▪ jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký ▪ slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 			

HOVORENIE A POČÚVANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>II. Organizovať a rozvíjať svoje myšlienky v súlade s komunikačnou situáciou.</p> <p>1. Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhajovať.</p> <p>2. Pomocou kontrolných otázok zistiť, či a ako prejavu porozumeli ostatní.</p> <p>3. Kriticky zhodnotiť prehovor niekoho iného.</p>	<p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikačná situácia: odosielateľ, prijímateľ ▪ efektívna komunikácia ▪ asertívna komunikácia ▪ gestikulácia, mimika, postoj 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slávnostný príhovor ▪ výklad ▪ debata ▪ komunikačná situácia ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, rečnícky, hovorový, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukcia ✓ reprodukcia s porozumením ✓ aplikácia ✓ analýza ✓ syntéza ✓ zovšeobecnenie ✓ sebahodnotenie ✓ hodnotenie ✓ produkcia 	<p><u>Optimálny II.</u></p> <p>1.1 Žiak vie použiť správne výrazové prostriedky na vyjadrenie vlastného názoru.</p> <p>1.2 Žiak vie na obhajobu vlastného názoru sformulovať objektívne aj subjektívne argumenty primeranej komunikácii (vie presvedčivo argumentovať).</p> <p>1.3 Žiak vie svoj názor kultivovaným spôsobom obhajovať.</p> <p>2.1 Žiak vie správne bez prípravy a samostatne sformulovať otázky, aby si preveril a prekontroloval, ako poslucháči porozumeli jeho výpovedi.</p> <p>3.1 Žiak vie zhodnotiť obsahovú stránku prijatého prehovoru a vie zhodnotiť spoločensky primerané argumenty v danom prehovore.</p> <p>3.2 Žiak vie zo strany učiteľa a spolužiakov prijať kritické hodnotenie a vysloviť argumenty na svoju obhajobu.</p> <p>3.3 Žiak vie pri obhajobe svojho názoru správne argumentovať, správa sa asertívne. Vie sa pri obhajobe svojho názoru spoločensky ovládať.</p> <p><u>Minimálny II.</u></p> <p>1.1 Žiak vie jednoduchým spôsobom vyjadriť svoj vlastný názor na určitú tému.</p> <p>1.2 Žiak sa usiluje na základe subjektívneho hodnotenia (subjektívnych dôvodov) obhájiť vlastný názor.</p> <p>2.1 Žiak po príprave vie sformulovať jednoduché otázky, aby si preveril a prekontroloval, ako poslucháči porozumeli jeho textu.</p> <p>3.1 Žiak vie spoločensky vhodne vyjadriť svoj nesúhlas s obsahom komunikácie.</p>

HOVORENIE A POČÚVANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
III. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov. 1. Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ slávnostný príhovor ▪ výklad ▪ debata ▪ komunikačná situácia ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, rečnícky, hovorový, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukcia ▪ reprodukcia s porozumením ▪ aplikácia ▪ analýza ▪ syntéza ▪ zovšeobecnenie ▪ sebahodnotenie ▪ hodnotenie ▪ produkcia 	<u>Optimálny III.</u> 1.1 Žiak vie vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov. 1.2 Žiak vie vhodne vo vlastnom prejave využiť jazykové a tematické prostriedky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu (napr. zaujímavé myšlienky, citáty a pod.).
				<u>Minimálny III.</u> 1.1 Žiak vie vo vlastnom prejave s pomocou učiteľa vhodne využiť informácie alebo jazykové výrazové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov. 1.2 Žiak vie na základe pokynov učiteľa použiť vopred pripravené slová, slovné spojenia a ustálené slovné spojenia vo svojom prejave (napr. výroky, myšlienky, citáty a pod.).

HOVORENIE A POČÚVANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>IV. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.</p> <p>1. Využívať funkčne jazykovú pestrosť v komunikácii aplikovaním spisovných, nárečových a slangových prostriedkov s ohľadom na situáciu, tému a komunikačných partnerov.</p>	<p><u>Zvuková rovina jazyka a pravopis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ skratka <p><u>Významová/lexikálna rovina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov ▪ nepriame pomenovania: metafora, metonymia, personifikácia ▪ jednoslovné pomenovania ▪ viacslovné pomenovania (združené pomenovania) ▪ frazeologizmus ▪ frazeologický slovník <p><u>Jazykoveda a národný jazyk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slávnostný príhovor ▪ výklad ▪ debata ▪ komunikačná situácia ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, rečnícky, hovorový, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukcia ✓ reprodukcia s porozumením ✓ aplikácia ✓ analýza ✓ syntéza ✓ zovšeobecnenie ✓ sebahodnotenie ✓ hodnotenie ✓ produkcia 	<p><u>Optimálny IV.</u></p> <p>1.1 Žiak vie v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová a slovné spojenia v súlade s komunikačnou situáciou, témou a s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie.</p>
	<p><u>Minimálny IV.</u></p> <p>1.1 Žiak disponuje obmedzenou slovnou zásobou bez odlišenia spisovných, nárečových a slangových jazykových prostriedkov.</p>			

HOVORENIE A POČÚVANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>V. Štylizovať vety a text</p> <p>1. Utvoriť jednoduché vety a jednoduché súvetia.</p> <p>2. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu.</p> <p>3. Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových útvarov/žánrov a jazykových štýlov.</p>	<p><u>Zvuková rovina jazyka a pravopis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ oslovenie ✓ vsuvka ✓ prístavok <p><u>Syntaktická/skladobná rovina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ jednoduchá veta – rozvitá s viacnásobným vetným členom ✓ jednoduché súvetie ✓ zápor v slovenčine <p><u>Sloh</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jazykové štýly: náučný, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký ▪ slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slávnostný príhovor ▪ prejav ▪ výklad ▪ úvaha ▪ debata ▪ komunikačná situácia ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, rečnícky, hovorový, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 		<p><u>Optimálny V.</u></p> <p>1.1 Žiak vie samostatne tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvité vety (jednočlenné a dvojčlenné vety) a jednoduché súvetia, pričom rešpektuje slovosled a dodržiava pravidlá intonácie.</p> <p>1.2 Žiak vie na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo z dôvodu nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohotovo opraviť, rozviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi.</p> <p>2.1 Žiak vie dodržať logickú postupnosť vo výpovedi.</p> <p>2.2 Žiak vie na základe analýzy ústneho prehovoru komunikačného partnera zhodnotiť logickú postupnosť výpovede.</p> <p>3.1 Žiak vie po krátkej príprave samostatne vytvoriť nasledujúce slohové útvary/žánre: <ul style="list-style-type: none"> ✓ príhovor (prívet), výklad . </p> <p>3.2 Žiak vie po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným slohovým postupom.</p> <p>3.3 Žiak vie po krátkej príprave samostatne vytvoriť text, ktorý bude v súlade so stanoveným jazykovým štýlom.</p>
				<p><u>Minimálny V.</u></p> <p>1.1 Žiak vie tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvité vety a jednoduché súvetia a správne intonovať oznamovacie vety.</p> <p>1.2 Žiak vie na základe učiteľovho upozornenia opraviť konkrétnu syntaktickú chybu vo svojej výpovedi.</p> <p>2.1 Žiak vie po upozornení učiteľa opraviť niektoré logické chyby vo výpovedi.</p> <p>3.1 Žiak vie po príprave a s pomocou učiteľa vytvoriť niektorý z nasledujúcich slohových žánrov/útvarov: príhovor (prívet), výklad.</p> <p>3.2 Žiak vie po príprave a s pomocou učiteľa vytvoriť text, ktorý bude obsahovať niektoré znaky, ktoré budú v súlade so stanovenými slohovými postupmi.</p> <p>3.3 Žiak vie po príprave a s pomocou učiteľa vytvoriť text, ktorý bude obsahovať niektoré znaky, ktoré budú v súlade so stanovenými jazykovými štýlmi.</p>

HOVORENIE A POČÚVANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>VI. Rešpektovať jazykové pravidlá</p> <p>1. ortoepické</p> <p>2. lexikálne</p> <p>3. morfológické</p> <p>4. syntaktické</p>	<p><u>Zvuková rovina jazyka a pravopis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ oslovenie ▪ vsuvka ▪ prístavok ▪ skratka <p><u>Významová/lexikálna rovina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov ▪ nepriame pomenovania: metafora, metonymia, personifikácia ▪ jednoslovné pomenovania ▪ viacslovné pomenovania (združené pomenovania) ▪ frazeologizmus ▪ frazeologický slovník <p><u>Tvarová/morfológická rovina jazyka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podstatné mená – ohybný slovný druh ▪ podstatné mená mužského rodu zvieracie ▪ podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l ▪ cudzie nesklonné podstatné mená ▪ skloňovanie podstatného mena pani ▪ prídavné mená – ohybný slovný druh ▪ zámená – ohybný slovný druh ▪ skloňovanie zámen ▪ základný tvar zámen ▪ rod, číslo, pád ▪ delenie zámen: opytovacie, ukazovacie ▪ číslovky – ohybný slovný druh 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slávnostný príhovor ▪ prejav ▪ výklad ▪ úvaha ▪ debata ▪ komunikačná situácia ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, rečnícky, hovorový, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukcia ▪ reprodukcia s porozumením ▪ aplikácia ▪ analýza ▪ syntéza ▪ zovšeobecnenie ▪ sebahodnotenie ▪ hodnotenie ▪ produkcia 	<p><u>Optimálny VI.</u></p> <p>1.1 Žiak vie v ústnej komunikácii dodržiavať pravidlá spisovnej výslovnosti (s prihliadnutím na druh a stupeň postihnutia) .</p> <p>2.1 Žiak sa vie prispôbiť lexikálnu stránku prejavu komunikačnej situácií.</p> <p>3.1 Žiak vie používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov v komunikačnej situácii.</p> <p>4.1 Žiak v komunikačnej situácii rešpektuje syntaktické pravidlá a pri tvorbe vlastných textov využíva celú škálu vetných štruktúr.</p> <p><u>Minimálny VI.</u></p> <p>1.1 Žiak po upozornení učiteľom dodržiava niektoré pravidlá spisovnej výslovnosti.</p> <p>2.2 Žiak vie po upozornení učiteľom nahradiť niektoré nespisovné slová spisovnými.</p> <p>3.1 Žiak vo frekventovaných tvaroch slov používa správne tvary ohybných (podstatných mien, prídavných mien, čísloviek, slovies) slovných druhov v komunikačnej situácii.</p> <p>4.1 Žiak po usmernení učiteľom dodržiava syntaktické pravidlá v jednoduchých vetných konštrukciách.</p>

HOVORENIE A POČÚVANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slovesá – ohybný slovný druh ▪ slovesný vid: dokonavý, nedokonavý ▪ príslovky – neohybný slovný druh ▪ predložky – neohybný slovný druh ▪ spojky – neohybný slovný druh ▪ častice – neohybný slovný druh ▪ citoslovčia – neohybný slovný druh <p><u>Syntaktická/skladobná rovina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduchá veta – rozvitá s viacnásobným vetným členom ▪ jednoduché súvetie ▪ zápor v slovenčine <p><u>Jazykoveda a národný jazyk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia 			

HOVORENIE A POČÚVANIE

Spôsobilosti	Obsahové vymedzenie učiva		Poznávacie spôsobilosti	Výkon
	Pojmy	Kontext		
<p>VII. Využívať pri komunikácii extralingválne a paralingválne prostriedky</p> <p>1. <u>Dodržiavať</u> plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu.</p> <p>2. <u>Využívať</u> gestikuláciu, mimiku, proxemiku a haptiku.</p>	<p><u>Sloh</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikačná situácia: odosielateľ, prijímateľ ▪ efektívna komunikácia ▪ asertívna komunikácia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slávnostný príhovor ▪ výklad ▪ debata ▪ komunikačná situácia ▪ texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, rečnícky, hovorový, umelecký, publicistický ▪ texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukcia ▪ reprodukcia s porozumením ▪ aplikácia ▪ analýza ▪ syntéza ▪ zovšeobecnenie ▪ sebahodnotenie ▪ hodnotenie ▪ produkcia 	<p><u>Optimálny VII.</u></p> <p>1.1 Žiak vie v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať (s prihliadnutím na druh a stupeň postihnutia).</p> <p>2.1 Žiak vie v diskusii/dialógu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ primerane gestikulovať, ✓ používať vhodnú mimiku, ✓ zaujať spoločensky vhodný postoj ✓ dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim, ✓ dodržiavať pravidlá haptiky. <p><u>Minimálny VII.</u></p> <p>1.1 Žiak si po usmernení učiteľom zlepší artikuláciu a vo svojej výpovedi.</p> <p>1.2 Žiak vie vo svojej výpovedi uplatňovať prestávku.</p> <p>2.1 Žiak vie po upozornení učiteľom v diskusii/dialógu primerane gestikulovať.</p>

Výkonový vzdelávací štandard pre 8. a 9. ročník základnej školy pre žiakov so sluchovým postihnutím

literatúra

Stručný náčrt didaktického usporiadania obsahu slovenského jazyka

Štátny vzdelávací program (ŠVP) vyjadruje hlavné princípy a ciele vzdelanostnej politiky štátu, ako aj demokratické a humanistické hodnoty, na ktorých je národné vzdelávanie založené. Vymedzuje všeobecné ciele škôl ako kľúčové spôsobilosti (kompetencie) vo vyváženom rozvoji osobnosti žiakov a rámcový obsah vzdelania. Štátny vzdelávací program podporuje komplexný prístup k rozvíjaniu žiackych spôsobilostí poznávať, konať, hodnotiť, dorozumievať sa i porozumieť si s inými a porozumieť sebe. ŠVP nám stanovuje hlavné ciele, ktoré má absolvent nižšieho sekundárneho vzdelávania dosiahnuť.

HLAVNÝM CIEĽOM JE, ABY MAL ABSOLVENT ZÁKLADNEJ ŠKOLY

- PRIMERANE VEKU ROZVINUTÉ KLÚČOVÉ SPÔSOBILOSTI,
- ZMYSLUPLNÉ ZÁKLADNÉ VEDOMOSTI A ZNALOSTI,
- VYPESTOVANÝ ZÁKLAD ZÁUJMU O CELOŽIVOTNÉ UČENIE SA,
- JASNÉ POVEDOMIE NÁRODNÉHO A SVETOVÉHO KULTÚRNEHO DEDIČTVA,
- POTREBU ZMYSLUPLNEJ AKTIVITY A TVORIVOSTI.

K naplneniu tohto základného cieľa výrazným spôsobom prispieva aj vyučovanie literárnej výchovy. Učebné osnovy a výkonový štandard literárnej výchovy pre 8. a 9. ročník základnej školy sú pedagogickým dokumentom vypracovaným na základe obsahového vzdelávacieho štandardu. Obsahuje všetky informácie, ktoré sú zahrnuté v obsahovom štandarde. S tvorbou školských vzdelávacích programov sa musia učitelia vyrovnávať postupne a diferencovane. Učebné osnovy zjednocuje iba faktografický a literárnoterminologický vzdelávací štandard. Ostatné zostáva na schopnostiach, tvorivosti, iniciatíve a kompetentnosti učiteľov slovenského jazyka a literatúry. V predkladanom texte učebných osnov sú štandardizované obsahové prvky usporiadané v odporúčanej, nie však záväznej postupnosti. Sú návrhom pre učiteľov, ako by mohli postupovať. Vzdelávací (aj výkonový) štandard je spracovaný pre dva postupné ročníky, pre 8. a 9. ročník ZŠ. Pri tvorbe školského vzdelávacieho programu možno postupovať niekoľkými spôsobmi. V oboch ročníkoch možno preberať všetky pojmy, ktoré sú stanovené v obsahovom štandarde, pričom vo vyššom ročníku sa budú prehlbovať kognitívne spôsobilosti. Tu je potom potrebné prispôbiť aj výkonový štandard pre jednotlivé ročníky.

Obsah pedagogického dokumentu

Vecný obsah/učebná látka obsahového štandardu je uvedený v strednom stĺpci. V texte učebných osnov **hrubo zvýraznené pojmy** označujú novozavedené, záväzné pojmy v daných ročníkoch, *kurzívou označené pojmy* sú odporúčané, nie však záväzné. V ľavom stĺpci sú vyznačené spôsobilosti, ktoré sú súčasťou kľúčových kompetencií a rozvíjajú sa v tomto predmete. V pravom stĺpci sú špecifické ciele predmetu literárna výchova, ktorých rozvoj ponúka konkrétna téma.

Cieľom vyučovania literárnej výchovy je, okrem iného, sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov. Učiteľ nepredkladá žiakom hotové poznatky, ale vytvára im podmienky a pripravuje podnety, aby sa vedomostí zmocňovali sami. Nezanedbateľnou, ba práve naopak, veľmi dôležitou súčasťou vyučovania je používanie rôznych metód práce (komunikatívno-zážitkové vyučovanie, projektové vyučovanie, kooperatívne učenie), pomocou ktorých chceme naučiť žiakov pracovať samostatne a v skupinách, študovať prístupnú literatúru, využívať klasickú aj virtuálnu knižnicu, vyhľadávať a získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu. Jednou z najdôležitejších úloh literárnej výchovy je vytváranie pozitívneho vzťahu žiaka k literatúre.

Základným princípom osnovania obsahu sa stáva rozvoj čítania ako všestranného osvojovania umeleckého textu. Dôraz sa kladie na postupné rozvíjanie čitateľa od naivnej úrovne (charakteristickej hlavne pre 1. stupeň ZŠ), cez schopnosť analyzovať a porozumieť sémantiku umeleckého textu (analytické čítanie) a prenikať do jeho znakovkej podstaty, až po schopnosť pracovať s jeho významom na vyššej individuálnej úrovni spracovania, t. j. syntetizovať ho, interpretovať a hodnotiť zo všetkých jeho stránok (syntetické, hodnotiace čítanie).

Tento princíp usporiadania obsahu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu, interpretáciu a hodnotenie.

Základnou úlohou literárnej výchovy na 2. stupni ZŠ sa tak stáva postupný prechod jednotlivými fázami čítania:

- čítanie so simultánnym porozumením,
- analýza štruktúry textu a identifikácia jeho významu,
- interpretácia textu.

Ďalším dôležitým prvkom v obsahu literárnej výchovy je tvorba textov s estetickým poslaním, ktoré súvisia s obsahom učiva. Tieto nácvičné texty majú aj iné poslanie ako tvorba textov na hodinách slohu. Ide v nich o aplikáciu literárnovedných poznatkov získaných pri čítaní, analýze a interpretácii literárnych diel a pri konštruovaní nových literárnoteoretických poznatkov.

V učebnom procese je nutné zamerať sa na tvorivosť, riešenie problémov a vytváranie vedomostí, zručností a postojov žiaka prostredníctvom jeho individuálneho poznávania. V literárnej výchove sa to prejavuje v tom, že nové literárnovedné termíny sa nezavádzajú pomocou výkladu učiteľa a textu učebnice, ale sa vyvodzujú prostredníctvom riešenia problémových úloh. Poznávací proces potom plynulo postupuje k vyšším úrovňam, analýze a hodnoteniu celých diel, tvorbe osobných etických a estetických hodnôt, formovaniu sociálnych postojov atď.

Štruktúra pedagogického dokumentu

Štruktúra pedagogického dokumentu nemá formu súvislého textu. Spôsobilosti, obsah učiva a výkon sú usporiadané do prehľadných tabuliek, ktoré sú zložené z nasledujúcich stĺpcov:

Obsahová časť – učebné osnovy:

- kľúčové spôsobilosti,
- obsahový štandard,
- špecifické ciele predmetu.

Výkonová časť – výkonový vzdelávací štandard:

- maximálna úroveň výkonu (výborný),
- minimálna úroveň výkonu (dostatočný).

V stĺpci *obsahový štandard* je učivo koncipované ako vzostupný program rozvíjania čitateľských a interpretačných zručností, ktoré sú spojené s osvojovaním si základných teoretických poznatkov o literatúre. Stĺpec obsahuje štandardizované a rozširujúce pojmy. Štandardizované pojmy sú pre učiteľa záväzné a v texte sú vyznačené tučným typom písma. Rozširujúce pojmy sú v texte uvedené kurzívou a učiteľ sa môže rozhodnúť, či ich chce prebrať alebo nie.

Poznatky žiak nemá prebrať hotové, ale do podoby svojich vedomostí ich konštruje sám na základe podnetov, ktoré mu pripravuje učiteľ, resp. učebnica. V obsahovom štandarde tento princíp reprezentuje *Vyvodenie nových literárnych poznatkov* (časť A) pomocou sloviess – vyvodenie pojmu, porovnanie textov a pod. *Čítanie a interpretácia textu* (časť B) je zameraná na:

- 🌀 rozvíjanie čitateľských a interpretačných zručností,
- 🌀 rozvíjanie tvorivosti žiakov,
- 🌀 rozvoj sebavyjadrovacích schopností žiakov (ústnou a písomnou formou).

Po oboch stranách stĺpca s obsahovým vymedzením príslušnej témy sa nachádzajú konkrétne aplikácie kľúčových kompetencií, predmetových zručností a osobnostných kvalít.

V literárnej zložke predmetu SJL *výkonový stupeň* určuje kvalitu pripravenosti žiaka obsahovo pochopiť, štruktúrne analyzovať, významovo interpretovať, esteticky prežiť a zhodnotiť veku primeraný text, ktorý svojím charakterom zodpovedá vzdelávaciemu štandardu. Výkon je definovaný dvoma úrovňami, a to maximálnou (najvyššou – výborný) a minimálnou (najnižšou merateľnou – dostatočný) úrovňou.

Vzdelávací štandard ani osnovy nestanovujú **povinných, tzv. štandardizovaných autorov**. V niektorých prípadoch sú uvedení odporúčani autori, ale je na vôli učiteľa, pre ktorých autorov sa rozhodne.

Minimálne kompetencie, ktoré má žiak so sluchovým postihnutím získať:

- náročnosť formulácie úloh zodpovedá druhu a stupňu sluchového postihnutiu žiaka a úrovni jeho komunikačných zručností,

ODPORÚČANÉ ZADELENIE TEMATICKÝCH CELKOV

- 1 Vecná a umelecká literatúra
- 2 Lyrika
- 2.1 Lyrická poézia
- 2.1.1 Žánre lyrickej poézie
- 2.1.2 Sylabický veršový systém – rozširujúce učivo
- 3 Epika
- 3.1 Román
- 3.2 Literatúra faktu
- 3.3 Vedecko-fantastická literatúra
- 4 Dráma

ŠTRUKTÚRA KLÚČOVÝCH KOMPETENCIÍ ROZVÍJANÝCH VYUČOVANÍM LITERÁRNEJ VÝCHOVY

KOGNITÍVNE SPÔSOBILOSTI	KOMUNIKAČNÉ SPÔSOBILOSTI	INTERPERSONÁLNE SPÔSOBILOSTI	INTRAPERSONÁLNA KOMPETENCIA
Spôsobilosť používať kognitívne operácie.	Spôsobilosť prijať, vyhľadávať, spracovať a tvoriť informácie.	Spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty a rozhodnutia.	Schopnosť vytvárať a reflektovať vlastnú identitu.
Spôsobilosť učiť sa sám aj v skupine	Spôsobilosť odovzdávať vlastné poznatky a skúsenosti.	Schopnosť kooperovať v skupine.	Schopnosť vytvárať si vlastný hodnotový systém.
Spôsobilosť kriticky myslieť	Spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať.	Schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín.	Schopnosť sebaregulácie a ochrany vlastného života.
Spôsobilosť formulovať a riešiť problémy.	Spôsobilosť verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city	Schopnosť empatie.	
Spôsobilosť myslieť tvorivo a spôsobilosť uplatniť výsledky tvorivého myslenia.			

KLÚČOVÉ SPÔSOBILOSTI	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	ŠPECIFICKÉ CIELE PREDMETU
<p>Tvorba, získavanie a systemizácia relevantných informácií. →</p> <p>Vyhľadávanie, zhromažďovanie a spracovávanie informácií. →</p> <p>Rozvíjanie a posilňovanie čitateľskej gramotnosti. →</p> <p>Nachádzanie súvislostí - rozvíjanie analytických zručností. →</p>	<p>1 VECNÁ A UMELECKÁ LITERATÚRA</p> <p>A. VYVODENIE NOVÝCH LITERÁRNYCH POZNATKOV Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu vecná a umelecká literatúra. <u>Identifikovať na základe funkcie, ktorú plnia.</u> Definovať <i>vecnú literatúru</i> ako súbor všetkých písomných prejavov, ktorých základným cieľom je sprostredkovať poznatky a informácie (odborná literatúra, publicistická literatúra a administratívna literatúra - písomnosti). Identifikovať vo <i>vecných textoch</i> faktické informácie, presnosť a jednoznačnosť vyjadrenú pomocou odborných výrazov – termínov. Vyvodiť a definovať pojem umelecká literatúra ako druh literatúry, ktorého úlohou je sprostredkovať estetický zážitok čitateľa. Charakterizovať základné literárne druhy - lyrika, epika, dráma.</p> <p>B. ČÍTANIE A INTERPRETÁCIA TEXTU Čítanie s porozumením: vyhľadávať a charakterizovať základné znaky literárnej ukážky, určiť funkciu textu. Štylistická a kompozičná analýza textu. Porovnávaním kompozičných postupov a štylistických jazykových prostriedkov, určiť, či ide o vecnú alebo umeleckú literatúru. Objasniť funkciu umeleckých štylistických prostriedkov. Umelecký text zbaviť umeleckých štylistických prostriedkov, prepracovať na vecný text, porovnávať, tvoriť nové texty, naopak vecný text prepracovať na umelecký, sledovať zmeny v štylistike a kompozícii, porovnávať, argumentovať.</p>	<p>Analýza, definícia pojmov ←</p> <p>Aplikácia vedomostí. ←</p> <p>Analýza, indukcia, zovšeobecňovanie – tvorba pojmov ←</p> <p>Funkčná analýza celku, interpretácia významu ←</p> <p>Tvorba písomného prejavu – špecifický transfer. ←</p> <p>Porovnávanie. Klasifikácia. ←</p>

VÝKONOVÝ VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Maximálna úroveň výkonu (výborný)

Minimálna úroveň výkonu (dostatočný)

I. Vecná a umelecká literatúra

Žiak vie

- ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu *vecnej literatúry*.
- ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu **umeleckej literatúry**.
- ✓ rozlíšiť texty *vecnej* a **umeleckej literatúry** porovnávaním kompozičných postupov a štylistických jazykových prostriedkov.
- ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu literárnych druhov: **lyrika, epika, dráma**.

I. Vecná a umelecká literatúra

Žiak vie

- ✓ s pomocou učiteľa zaradiť známe texty do *vecnej* a **umeleckej literatúry**.
- ✓ reprodukovať definíciu niektorých literárnych druhov: **lyrika, epika, dráma**.

KLÚČOVÉ SPÔSOBILOSTI	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	ŠPECIFICKÉ CIELE PREDMETU
<p>Tvorba, získavanie a systemizácia relevantných informácií.</p> <p>→</p> <p>Vyhľadávanie, zhromažďovanie a spracovávanie informácií.</p> <p>→</p> <p>Rozvíjanie a posilňovanie čitateľskej gramotnosti.</p> <p>→</p> <p>Chápanie umeleckého diela ako autorovho modelu sveta</p> <p>→</p> <p>Vytváranie vlastného hodnotového systému.</p> <p>→</p> <p>Vytváranie primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií</p> <p>→</p> <p>Aplikácia – tvorba ústnej a písomnej výpovede</p> <p>→</p>	<p>2 LYRIKA</p> <p>A. VYVODENIE NOVÝCH LITERÁRNYCH POZNATKOV Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu lyrika ako základného literárneho druhu. <i>Viazaná umelecká reč.</i> Identifikovať základné znaky poézie v lyrických literárnych ukážkach (<i>rytmus, verš, strofa, rým</i>), <i>tlmenie dejovosti.</i> Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu aforizmus.</p> <p>B. ČÍTANIE A INTERPRETÁCIA TEXTU Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Čítať básnický text s porozumením. Prednášať báseň spamäti, správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť (s prihliadnutím na druh a stupeň sluchového postihnutia). Komparatívna analýza textu – porovnávanie viacerých žánrov (ľudová pieseň, populárna pieseň, lyrické básne) z hľadiska využitia lexiky, umeleckých štylistických prostriedkov. Jedinečnosť alebo všednosť témy v lyrickej poézii – vyjadriť a obhájiť vlastný názor primeranou argumentáciou. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku podľa vlastného chápania, vysvetliť vnímanie a chápanie lyrického textu, vyjadriť pocity (pozitívne aj negatívne). Vyhľadávať štylisticky príznakové slova, určiť ich úlohu v umeleckom texte. Vysvetliť význam štylisticky príznakových slov – porovnať účinok oboch podôb na čitateľa. Štylisticko-lexikálna analýza lyrickej poézie, funkcia umeleckých jazykových prostriedkov v lyrickej poézii (zdrobnenina, metafora, personifikácia, epiteton, prirovnanie). Vybrať kľúčové slová z ukážky, tvoriť k nim nové, vlastné rýmy.</p> <p>Pokus o napísanie vlastného lyrického textu. Prezentácia vlastnej práce, hodnotenie dodržania základných znakov lyriky, hodnotenie originality. Vyhľadávanie informácií o autoroch lyrickej poézie, vyhľadávanie mimočítankových literárnych ukážok. Príprava projektovej práce. Jednoduché spracovanie informácií o autorovi, vyjadrenie vlastného chápania ľubovoľného lyrického textu, vlastné ilustrácie.</p>	<p>Analýza, definícia pojmov ←</p> <p>Aplikácia vedomostí. ←</p> <p>Hlasné čítanie – ortoepia ←</p> <p>Funkčná analýza celku, interpretácia významu ←</p> <p>Porovnávanie. Klasifikácia. ←</p> <p>Tvorba ústnej výpovede, dialóg a monológ, argumentácia. ←</p> <p>Tvorivosť – špecifický transfer ←</p> <p>Získavanie informácií z integrovaného informačného systému a internetu. ←</p>

VÝKONOVÝ VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Maximálna úroveň výkonu (výborný)

Minimálna úroveň výkonu (dostatočný)

I.1 Lyrika

Žiak vie

- ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu **lyrika**.
- ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu **vonkajšej kompozície** lyrickej básne.
- ✓ vyhľadať stylisticky príznakové slová a slovné spojenia v texte, vie ich pomenovať literárnoteoretickým pojmom a určiť ich funkciu.
- ✓ vyjadriť vlastný názor na literárny text, samostatne argumentovať a uviesť príklady z textu.
- ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu aforizmus.
- ✓ samostatne prezentovať vlastnú prácu.
- ✓ samostatne sa orientovať v integrovanom informačnom systéme.

I.1 Lyrika

Žiak vie

- ✓ reprodukovať definíciu pojmu lyrika.
- ✓ s pomocou učiteľa vyhľadať stylisticky príznakové slová a slovné spojenia v texte.
- ✓ reprodukovať definíciu pojmu aforizmus.
- ✓ s pomocou učiteľa prezentovať vlastnú prácu.
- ✓ získať informáciu z internetu a s pomocou učiteľa ju zakomponovať do vlastného textu.

KLÚČOVÉ SPÔSOBILOSTI	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	ŠPECIFICKÉ CIELE PREDMETU
<p>Tvorba, získavanie a systemizácia relevantných informácií.</p> <p>→</p> <p>Vyhľadávanie, zhromažďovanie a spracovávanie informácií.</p> <p>→</p> <p>Nachádzanie súvislostí - rozvíjanie analytických zručností.</p> <p>→</p> <p>Rozvíjanie a posilňovanie čitateľskej gramotnosti.</p> <p>→</p> <p>Kritické myslenie</p> <p>→</p> <p>Chápanie umeleckého diela ako autorovho modelu sveta</p> <p>→</p> <p>Vytváranie primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií</p> <p>→</p> <p>Aplikácia – tvorba ústnej výpovede</p> <p>→</p>	<p>2.1 LYRICKÁ POÉZIA</p> <p>A. VYVODENIE NOVÝCH LITERÁRNYCH POZNATKOV Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu <i>poézia</i> ako usporiadania textu v jeho tvarovej podobe. Vonkajšia kompozícia poézie ako stupeň textovej viazanosti (grafické členenie básne, verš, strofa). Verš - základná jednotka poézie. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: delenie lyrickej poézie na spoločenskú, prírodnú, reflexívnu a ľúbostnú. Prelínanie druhových princípov – <i>lyricko-epická báseň</i> Konštruovanie nových literárnych poznatkov: metonymia a básnická otázka. Identifikovať v literárnej ukážke metonymiu. Identifikovať v literárnom texte básnickú otázku. Štylisticko-lexikálna analýza lyrickej poézie, funkcia umeleckých jazykových prostriedkov v lyrickej poézii.</p> <p>B. ČÍTANIE A INTERPRETÁCIA TEXTU Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela. Analyzovať texty lyrických textov podľa tematiky, bližšie určiť druh lyriky (ľúbostná, prírodná, spoločenská, reflexívna). Znalosť literárnych pojmov aplikovať v práci s literárnym textom. Analýza vonkajšej kompozičnej výstavby textu a jej pomenovanie literárnoteoretickými termínmi. Vyhľadávať v literárnom texte známe umelecké štylistické prostriedky, pomenovať ich literárnoteoretickým termínom. Vyhľadať básnickú otázku, vysvetliť jej funkciu. Tvoriť texty s využitím básnickej otázky. Vyhľadať v ukážke metonymiu, vysvetliť jej vecný význam, porovnať účinnosť oboch podôb. Pokus o tvorbu vlastnej metonymie. Porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej alebo populárnej piesne, vyhľadať spoločné znaky. Komparatívna analýza textu – porovnanie lyrického textu s veršovaným a neveršovaným epickým textom, vysvetlenie funkcie umeleckých prostriedkov v jednotlivých literárnych druhoch. Verbalizácia vlastného zážitku z lyrického textu a jeho podpora príkladmi z textu. Verbalizácia zážitku z prechádzky po prírode (vianočnú atmosféru a pod.) s využitím jazykových umeleckých prostriedkov.</p>	<p>Analýza, indukcia, zovšeobecňovanie – definícia pojmov. ←</p> <p>Analýza, indukcia, zovšeobecňovanie – definícia pojmov. ←</p> <p>Aplikácia vedomostí. ←</p> <p>Analýza, indukcia, zovšeobecňovanie ←</p> <p>Hlasné čítanie – ortoepia ←</p> <p>Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou (jednoduchý transfer). ←</p> <p>Porovnávanie. ←</p> <p>Tvorivosť – špecifický transfer. ←</p>

VÝKONOVÝ VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Maximálna úroveň výkonu (výborný)

Minimálna úroveň výkonu (dostatočný)

I.1.1 Lyrická poézia

Žiak vie

- ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu poézia.
- ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu jednotlivých druhov lyriky.
- ✓ zaradiť lyrický text k spoločenskej, prírodnej, reflexívnej alebo ľúbostnej lyrike.
- ✓ v texte lyrickej básne určiť metonymiu, básnickú otázku a iné umelecké prostriedky.
- ✓ sformulovať hlavnú myšlienku lyrickej básne.
- ✓ porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej alebo populárnej piesne a určiť ich spoločné znaky.
- ✓ verbálne vyjadriť vlastný zážitok a podporiť ho príkladmi z textu.
- ✓ pri interpretácii správne používať literárne pojmy.

I.1.1 Lyrická poézia

Žiak vie

- ✓ reprodukovať definíciu pojmu poézia.
- ✓ reprodukovať definície jednotlivých druhov lyriky.
- ✓ reprodukovať definíciu metonymie a básnickej otázky.
- ✓ s pomocou učiteľa v texte lyrickej básne identifikovať básnickú otázku.
- ✓ na základe subjektívnych pocitov sformulovať hodnotiaci názor na prečítanú ukážku.

KLÚČOVÉ SPÔSOBILOSTI	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	ŠPECIFICKÉ CIELE PREDMETU
<p>Tvorba, získavanie a systemizácia relevantných informácií. →</p> <p>Identifikácia s vlastnou skupinou. →</p> <p>Tvorba prosociálneho hodnotového systému. →</p> <p>Schopnosť vcítiť sa do vnútorného života iných ľudí. →</p> <p>Rozvoj čitateľskej gramotnosti →</p> <p>Rozvoj tvorivých zručností →</p>	<p>2.1.1 ŽÁNRE LYRICKEJ POÉZIE</p> <p>A. VYVODENIE NOVÝCH LITERÁRNYCH POZNATKOV Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov <i>óda, sonet, príležitostná báseň, hymna, epitaf</i> . Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu modlitba ako najdôležitejšej výrazovej formy náboženskej viery. Identifikovať v texte charakteristické kompozičné znaky modlitby: oslovenie, text, záverečné slovo – amen. Dialóg, monológ v modlitbe. Základné kresťanské modlitby.</p> <p>B. ČÍTANIE A INTERPRETÁCIA TEXTU Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Frázovanie básnického textu. Analýza kompozičnej výstavby textu, pomenovať literárnoteoretickými termínmi jednotlivé časti vonkajšej kompozície lyrického textu. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prostriedkov v texte modlitby. Vyhľadávať v literárnom texte známe štylistické prostriedky, pomenovať ich literárnoteoretickými termínmi. Verbalizácia vlastného zážitku z lyrického textu a jeho podpora príkladmi z textu. Komparatívna analýza – porovnávanie vonkajšej kompozície tradičných modlitieb s textami básní písaných formou modlitieb. Vyhľadávanie informácií o pôvode modlitby a význame slova amen v informačných zdrojoch. Pokus o vlastnú tvorbu – napísať príležitostnú báseň, epitaf a pod. Pokus o napísanie vlastnej modlitby – zamyslenia sa nad ľuďmi, ich činmi, formou básne.</p>	<p>Analýza, indukcia, zovšeobecňovanie – definícia pojmov. ←</p> <p>Analýza, indukcia, zovšeobecňovanie – tvorba pojmov. ←</p> <p>Ústny prejav – ortoepia ←</p> <p>Čítanie s porozumením. ←</p> <p>Analýza štruktúry ←</p> <p>Hlasné čítanie ←</p> <p>Analýza, indukcia, zovšeobecňovanie – tvorba pojmov. ←</p> <p>Tvorivosť – špecifický transfer. ←</p>

VÝKONOVÝ VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Maximálna úroveň výkonu (výborný)	Minimálna úroveň výkonu (dostatočný)
<p>II.1.2 Žánre lyrickej poézie</p> <p>Žiak vie</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ na základe prečítaného textu priradiť báseň k literárnemu žánru: modlitba, <i>óda</i>, <i>sonet</i>, <i>príležitostná báseň</i>, <i>hymna</i>, <i>epitaf</i>. ✓ vyabstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku. ✓ plynulo čítať lyrický text, frázovať ho v súlade s osobným vnímaním. ✓ verbálne vyjadriť vlastný zážitok a podporiť ho príkladmi z textu. ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu modlitba ako výrazovú formu náboženskej viery. ✓ vysvetliť vonkajšiu kompozíciu modlitby. ✓ porovnať kresťanskú modlitbu s iným lyrickým textom. ✓ vysvetliť pôvod modlitby. ✓ jednoduchým spôsobom vie napísať svoje želania a túžby obsahujúce niektoré znaky modlitby. 	<p>II.1.2 Žánre lyrickej poézie</p> <p>Žiak vie</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadriť svoje subjektívne pocity z prečítaného textu. ✓ reprodukovať definíciu pojmu modlitba ako výrazovú formu náboženskej viery. ✓ s pomocou učiteľa urobiť myšlienkovú analýzu textu modlitby. ✓ s pomocou učiteľa vyhľadať v informačných zdrojoch základné údaje o pôvode modlitby.

KLÚČOVÉ SPÔSOBILOSTI	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	ŠPECIFICKÉ CIELE PREDMETU
<p>Schopnosť usporiadať informácie v texte, nachádzať súvislosti a vyvodiť poznatky z textu. →</p> <p>Tvorba, získavanie a systemizácia relevantných informácií. →</p> <p>Rozvíjanie a posilňovanie čitateľskej gramotnosti. →</p> <p>Analytické zručnosti. →</p> <p>Informačné zručnosti →</p>	<p>2.1.2 SYLABICKÝ VERŠOVÝ SYSTÉM – ROZŠIRUJÚCE UČIVO</p> <p>A. VYVODENIE NOVÝCH LITERÁRNYCH POZNATKOV</p> <p>Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu <i>veršový systém sylabický</i>. Identifikovať v literárnej ukážke rytmický základ ľudových piesní, dokumentovať poučenie o rytme ako základnom znaku viazanej umeleckej reči na príkladoch ľudových piesní, identifikovať združený rým ako najčastejší. Na základe pravidelného počtu slabík vo verši vyvodiť pojem sylabický verš a pojem intonačnej prestávky.</p> <p>B. ČÍTANIE A INTERPRETÁCIA TEXTU</p> <p>Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Hlasné čítanie s dôrazom na intonačnú prestávku. Porovnávanie ľudových piesní s autorskou poéziou. V práci s literárnym textom vyhľadať a pomenovať rým. Tvorenie veršov s rovnakým počtom slabík, tvorenie rýmov, pokus o napísanie vlastnej básne. Vyhľadávať a spracovať informácie o najvýznamnejších štúrovských básnikoch, o ich vzťahu k ľudovej slovesnosti a o význame štúrovskej poézie pri upevňovaní národného povedomia a tvorbe národnej literatúry.</p>	<p>Analýza, indukcia, zovšeobecňovanie – definícia pojmov ←</p> <p>Analýza, indukcia, zovšeobecnenie ←</p> <p>Čítanie s porozumením ←</p> <p>Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou (jednoduchý transfer). Tvorivosť – špecifický transfer ←</p> <p>Získavanie informácií z integrovaného informačného systému a internetu. ←</p>

VÝKONOVÝ VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Maximálna úroveň výkonu (výborný)

Minimálna úroveň výkonu (dostatočný)

Žiak vie

- ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu sylabického verša.
- ✓ vie porovnať sylabický verš v autorskej poézii s veršom ľudovej piesne.
- ✓ vie predniesť báseň napísanú sylabickým veršom a frázovať ju v zhode s rytmickou usporiadanosťou básnického textu.
- ✓ vie vyznačiť usporiadanie rýmov a pomenovať združený, striedavý, obkročný rým.
- ✓ v integrovanom informačnom systéme vyhľadať informácie o najvýznamnejších básnikoch Štúrovej školy.
- ✓ vie vyhľadať, spracovať, prezentovať získané informácie.
- ✓ vie vysvetliť vzťah štúrovskej poézie k ľudovej tvorbe s využitím medzipredmetových vzťahov – dejepis.
- ✓ zaujať hodnotiace stanovisko k prečítanému básnickému textu a primeraným spôsobom ho vyjadriť, prípadne aj obhájiť v triede.

Žiak

- ✓ vie reprodukovať definíciu pojmu sylabický verš.
- ✓ vie s pomocou učiteľa vyznačiť niektoré rýmové štruktúry v texte básne a pomenovať združený rým.
- ✓ vie s pomocou učiteľa vyhľadávať základné informácie o štúrovcoch.
- ✓ na základe subjektívnych pocitov zhodnotiť prečítaný text.

KLÚČOVÉ SPÔSOBILOSTI	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	ŠPECIFICKÉ CIELE PREDMETU
<p>Tvorba, získavanie a systemizácia relevantných informácií. →</p> <p>Rozvíjanie a posilňovanie čitateľskej gramotnosti →</p> <p>Nachádzanie súvislostí - rozvíjanie analytických zručností. →</p> <p>Chápanie umeleckého diela ako autorovho modelu sveta. →</p> <p>Tvorba prosociálneho hodnotového systému →</p> <p>Spôsobilosť prijať, vyhľadávať, spracovať a tvoriť informácie. →</p>	<p>3 EPIKA</p> <p>A. VYVODENIE NOVÝCH LITERÁRNYCH POZNATKOV Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu epika ako základného literárneho druhu. <i>Umelecká reč neviazaná aj viazaná.</i> Identifikovať základné charakteristické znaky epiky. Rozlíšiť tri základné typy epiky: ➤ <i>veľká epika (román)</i> ➤ <i>stredná epika (poviedka)</i> ➤ <i>krátka epika (anekdota, bájka, vtip, rozprávka)</i></p> <p>B. ČÍTANIE A INTERPRETÁCIA TEXTU Čítanie s porozumením a interpretácia epických textov s dôrazom na techniku čítania, uplatňovanie rôznych metód čítania (informačné, selektívne, orientačné). Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítaného textu, obhajoba vlastného názoru. Určovať v epických textoch charakteristické znaky: dejovosť, minulý čas, dynamické motívy, dialogickosť. Prerozprávať obsah prečítaného diela vlastnými slovami. Vytvoriť dejovú osnovu prečítaného diela, vyhľadať kľúčové slová. Určiť hlavné a vedľajšie postavy diela. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela. Štylisticko-lexikálna analýza epickej literatúry, určenie funkcie umeleckých jazykových prostriedkov v epike. Analýza epickej literatúry po kompozičnej stránke (vonkajšia a vnútorná kompozícia). Čítať ilustrácie, tvoriť vlastné ilustrácie.</p> <p>Samostatne vyhľadávať informácie o autoroch a dielach, pripravovať referáty, projektové práce. Prezentovať svoju prácu.</p>	<p>Analýza, indukcia, zovšeobecňovanie – definícia pojmov. ←</p> <p>Analýza, indukcia, zovšeobecňovanie – definícia pojmov. Porovnávanie. Klasifikácia. ←</p> <p>Čítanie s porozumením. Hlasné čítanie – ortoepia ←</p> <p>Interpretácia významu. ←</p> <p>Tvorba ústnej výpovede, dialóg a monológ, argumentácia. ←</p> <p>Tvorba písomného prejavu – špecifický transfer. ←</p>

VÝKONOVÝ VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Maximálna úroveň výkonu (výborný)	Minimálna úroveň výkonu (dostatočný)
<p>Žiak vie</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu epika. ✓ zaradiť prečítaný text k epickým žánrom. ✓ abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku. ✓ vyhľadať kľúčové slová, vytvoriť dejovú osnovu, rozprávať obsah podľa osnovy. ✓ určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnej ukážke. ✓ vie samostatne vyhľadávať informácie o autoroch a prezentovať ich. ✓ svoju prácu vie prezentovať ústne, obhájiť si názor, pričom rešpektuje pravidlá spoločenskej komunikácie. 	<p>Žiak vie</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukovať definíciu pojmu epika. ✓ s pomocou učiteľa sformulovať hlavnú myšlienku známeho literárneho textu. ✓ vymenovať postavy v literárnom texte a s pomocou učiteľa určiť hlavné a vedľajšie postavy. ✓ s pomocou učiteľa vyhľadávať informácie o autoroch. ✓ prezentovať svoju prácu, pričom rešpektuje pravidlá spoločenskej komunikácie

KLÚČOVÉ SPÔSOBILOSTI	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	ŠPECIFICKÉ CIELE PREDMETU
<p>Tvorba, získavanie a systemizácia relevantných informácií.</p> <p>Spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať.</p> <p>Schopnosť kriticky myslieť a vytvárať si vlastný hodnotový systém.</p> <p>Chápanie umeleckého diela ako autorov model.</p> <p>Spôsobilosť formulovať <u>svoj názor</u> a argumentovať.</p> <p>Spôsobilosť prakticky uplatniť výsledky tvorivého myslenia</p> <p>Schopnosť vcítiť sa do vnútorného života iných ľudí.</p> <p>Schopnosť prezentovať vlastnú prácu</p>	<p>3.1 ROMÁN</p> <p>A. VYVODENIE NOVÝCH LITERÁRNYCH POZNATKOV Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu román a jeho jednotlivých druhov: detektívny, dobrodružný, biografický, historický, dievčenský a román vo forme denníka. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia diely (<i>dilógia, trilógia</i>). Členenie rozsiahlejšieho textu na kapitoly, rozdelenie románového príbehu na diely (dilógia, trilógia).</p> <p>B. ČÍTANIE A INTERPRETÁCIA TEXTU Čítať text s porozumením s dôrazom na techniku čítania (na základe kritérií stanovených učiteľom). Identifikovať v danom texte rozprávača a formu vyjadrenia (on – forma, ja – forma). Na základe analýzy postáv v literárnej ukážke určiť hlavnú postavu (postavy), vedľajšie literárne postavy, ako východisko pre charakteristiku postáv využiť ich prehovory (monológ, dialóg). Charakterizovať literárne postavy ako výsledok autorovho umeleckého videnia a ponímania sveta. Hodnotiť konanie a myslenie literárnych postáv z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi. Vyjadrovať sa na primeranej kultúrnej úrovni. Vyhľadať slovné druhy v časti literárnej ukážky, zistiť frekvenciu slovíec, určiť ich úlohu v rozprávacom postupe. Úloha opisu v románe. Porovnať román s poviedkou z hľadiska počtu postáv, radenia dejových línií, tematiky, spoločných a odlišných znakov. Porovnať druhy románov na základe charakteristických vlastností (dej, postava, prostredie, zameranie na čitateľa). Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej ukážky, obhajoba vlastného názoru. Čítanie ilustrácií, získané predstavy o postave, prostredí vyjadriť aj pomocou vlastnej ilustrácie. Zostaviť dejovú osnovu – rozprávanie príbehu. Vynechať časť literárnej ukážky, dotvoriť podľa vlastnej fantázie - rozvíjať štylizračné schopnosti, slovnú zásobu a plynulé rozprávanie.</p> <p>Vyhľadávanie a spracovanie informácií o autoroch a dielach formou projektu, referátu. Prezentácia vo forme prednášky, powerpointová prezentácia.</p>	<p>Analýza, indukcia, zovšeobecňovanie – tvorba pojmov.</p> <p>Čítanie textu s porozumením</p> <p>Aplikácia – jednoduchý transfer.</p> <p>Tvorba ústnej výpovede.</p> <p>Aplikácia vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou (jednoduchý transfer).</p> <p>Tvorba ústnej a písomnej výpovede. Dialóg, diskusia, argumentácia.</p> <p>Tvorivosť, praktické uplatnenie získaných vedomostí</p> <p>Získavanie relevantných informácií z integrovaného informačného systému a internetu.</p>

VÝKONOVÝ VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Maximálna úroveň výkonu (výborný)

Minimálna úroveň výkonu (dostatočný)

Žiak vie

- ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu román.
- ✓ odlíšiť román od ostatných žánrov veršovanej a neveršovanej epiky a svoje rozhodnutie zdôvodniť.
- ✓ pri štylistickej a lexikálnej analýze literárneho diela vyhľadať jednotlivé jazykové prostriedky a dokáže vysvetliť ich funkciu v rámci estetického pôsobnosti diela.
- ✓ samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu a vie ho primerane obhajovať. Pri obhajobe názoru dodržiava pravidlá spoločenskej komunikácie.
- ✓ určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnom texte.
- ✓ literárne postavy vníma ako výsledok autorovho umeleckého videnia.
- ✓ kriticky zhodnotiť hlavného hrdinu (literárnych postáv), jeho konanie a myslenie z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi.
- ✓ dodržiavať pri svojom prejave jazykovú kultúru.
- ✓ na základe deja, témy, prostredia a zamerania na čitateľa určiť druh románu.
- ✓ vysvetliť vonkajšiu kompozíciu románu.

Žiak

- ✓ vie reprodukovať definíciu pojmu román.
- ✓ vie s pomocou učiteľa odlíšiť román od poviedky, prípadne rozprávky.
- ✓ vie s pomocou učiteľa vyhľadať niektoré jazykové prostriedky v prozaickom texte.
- ✓ vie subjektívne zhodnotiť prečítaný text a pri prezentácii svojho názoru dodržiava pravidlá spoločenskej komunikácie.
- ✓ podľa témy vie určiť druh románu.

KLÚČOVÉ SPÔSOBILOSTI	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	ŠPECIFICKÉ CIELE PREDMETU
<p>Tvorba, získavanie a systemizácia relevantných informácií.</p> <p>Vyhľadávanie, zhromažďovanie a spracovávanie informácií.</p> <p>Nachádzanie súvislostí - rozvíjanie analytických zručností.</p> <p>Rozvíjanie a posilňovanie čitateľskej gramotnosti.</p> <p>Kritické myslenie</p> <p>Vytváranie primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií.</p> <p>Aplikácia – tvorba ústnej a písomnej výpovede</p>	<p>3.2 LITERATÚRA FAKTU</p> <p>A. VYVODENIE NOVÝCH LITERÁRNYCH POZNATKOV Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu literatúra faktu. Identifikovať základné znaky literatúry faktu: pomocou analýzy sledovať text, prevládanie dokumentárnych, konkrétnych faktov nad fikciou autora. Využívanie jazykových prostriedkov a postupov umeleckej literatúry. Na základe jazykovej a syntaktickej analýzy literárnej ukážky (slovná zásoba, vety podľa obsahu, zloženia) definovať postavenie literatúry faktu na rozhraní vecnej a umeleckej literatúry. Určiť poznávanie ako základnú funkciu literatúry faktu. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu populárno-vedecká literatúra. Identifikovať v literárnych ukážkach znaky populárnosti a vedeckosti na základe štylistickej a lexikálnej výstavby textu. Určiť vlastnosti populárno-vedeckej literatúry: vyjadrenie faktov a vedeckých informácií veku primeraným jazykom, jednoducho a pútavo.</p> <p>B. ČÍTANIE A INTERPRETÁCIA TEXTU Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela. Vyhľadať a zapísať kľúčové slová, vytvoriť osnovu a na jej základe voľne prerozprávať obsah literárnej ukážky s využitím vedeckých poučení a faktov vyplývajúcich z textu. Analyzovať text literárnej ukážky po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke. Analyzovať syntaktickú rovinu, frekvenciu slovných druhov (vypísať ako množinu slov) sledovať terminológiu a identifikovať slovný druh, ktorý prevláda v literatúre faktu. Porovnať literatúru faktu s umeleckou literatúrou, charakterizovať odlišnosti vecnej literatúry, umocnenie poznávacej stránky pôsobivosťou osobného (estetického) zážitku. Tvorba projektu – najznámejší slovenskí autori literatúry faktu - Vojtech Zamarovský, Pavel Dvořák, Ladislav Švihran. Získať informácie o autoroch, najčastejšia oblasť záujmu autora, záznam z prečítaného diela.</p>	<p>Analýza, indukcia, zovšeobecnenie – tvorba, definícia pojmov.</p> <p>Analýza, indukcia, zovšeobecnenie– definícia pojmov. Porovnávanie.</p> <p>Čítanie s porozumením. Technika čítania.</p> <p>Funkčná analýza textu</p> <p>Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou (jednoduchý transfer).</p> <p>Získavanie informácií z integrovaného informačného systému</p> <p>Tvorivosť – špecifický transfer.</p> <p>Tvorba ústnej a písomnej výpovede,</p>

VÝKONOVÝ VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Maximálna úroveň výkonu (výborný)	Minimálna úroveň výkonu (dostatočný)
<p>Žiak vie</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu literatúra faktu. ✓ identifikovať v texte charakteristické znaky literatúry faktu. ✓ vyhľadať kľúčové slová, pripraviť si osnovu a na jej základe voľne prerozprávať obsah literárneho textu. ✓ v literárnej ukážke rozlíšiť fakty a umelecké prostriedky. ✓ pri práci s literárnym textom správne používať literárno-teoretické pojmy. ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu populárno-vedecká literatúra. ✓ identifikovať v texte charakteristické znaky populárno-vedeckej literatúry. ✓ vyhľadať kľúčové slová, pripraviť si osnovu a na jej základe voľne prerozprávať obsah literárneho textu. ✓ pri práci s literárnym textom správne používať literárno-teoretické pojmy. ✓ vie vyhľadať príslušné informácie v encyklopédii a na internete. 	<p>Žiak vie</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ s pomocou učiteľa reprodukovať definíciu pojmu literatúra faktu. ✓ s pomocou učiteľa v literárnom texte vyhľadať kľúčové slová. ✓ s pomocou učiteľa podľa pripravenej osnovy jednoducho prerozprávať obsah známeho literárneho textu. ✓ s pomocou učiteľa reprodukovať definíciu pojmu populárno-vedecká literatúra. ✓ s pomocou učiteľa podľa pripravenej osnovy jednoducho prerozprávať obsah známeho literárneho textu. ✓ s pomocou vie vyhľadať príslušné informácie v encyklopédii a na internete.

KLÚČOVÉ SPÔSOBILOSTI	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	ŠPECIFICKÉ CIELE PREDMETU
<p>Tvorba, získavanie a systemizácia relevantných informácií. →</p> <p>Nachádzanie súvislostí - rozvíjanie analytických zručností. →</p> <p>Vyhľadávanie, zhromažďovanie a spracovávanie informácií. →</p> <p>Rozvíjanie a posilňovanie čitateľskej gramotnosti. →</p> <p>Kritické myslenie →</p> <p>Tvorba prosociálneho hodnotového systému. →</p> <p>Chápanie umeleckého diela ako autorovho modelu sveta. →</p> <p>Tvorivo myslieť a prakticky uplatniť výsledky tvorivého myslenia. →</p> <p>Schopnosť formulovať svoj názor a argumentovať. →</p>	<p>3.3 VEDECKO-FANTASTICKÁ LITERATÚRA</p> <p>A. VYVODENIE NOVÝCH LITERÁRNYCH POZNATKOV Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu vedecko-fantastická literatúra (science-fiction). Identifikovať základné znaky vedecko-fantastickej literatúry - určiť žánre prozaických diel, v ktorých sa obraz sveta, spravidla premietnutý do budúcnosti, opiera o znalosti súčasnej vedy a techniky a o predpoklady jej vývoja. Vyvodenie pojmu vedecko-fantastická literatúra na základe kompozičnej, jazykovej a syntaktickej analýzy literárneho diela (slovná zásoba, vety podľa obsahu, zloženia). Úloha fikcie pri tvorbe vedecko-fantastickej literatúry. Funkcia umeleckých jazykových prostriedkov vo vedecko-fantastickej literatúre.</p> <p>B. ČÍTANIE A INTERPRETÁCIA TEXTU Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela. Analýza kompozičnej výstavby textu. Vyhľadať, posúdiť a zdôvodniť súvislosť nadpisu s obsahom textu. Analýza a hodnotenie koncepcie postáv (hlavnej a vedľajších). Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku. Vyvodenie ponaučenia, vlastná formulácia ponaučenia - diskusia v skupinách. Posolstvo autora vyjadrené prostredníctvom literatúry. Vyhľadať a zapísať kľúčové slová, na ich základe voľne prerozprávať literárnu ukážku. Vyhľadávať ďalšie informácie o autoroch vedecko-fantastickej literatúre v integrovanom informačnom systéme. Rozdiel medzi vedecko-fantastickej literatúre, fantastickou rozprávkou, <i>fantasy</i> literatúrou. Pripraviť referát na tému vedecko-fantastickej literatúra.</p>	<p>← Analýza, indukcia, zovšeobecňovanie – tvorba pojmov.</p> <p>Funkčná analýza textu. ←</p> <p>Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou (jednoduchý transfer). ←</p> <p>Čítanie textu s porozumením ←</p> <p>Analýza – zovšeobecnenie. ←</p> <p>Argumentácia. ←</p> <p>Analýza, indukcia, zovšeobecňovanie ←</p> <p>Tvorba ústnej výpovede, monológ a dialóg, diskusia, argumentácia. ←</p> <p>Tvorivosť – špecifický transfer. ←</p>

VÝKONOVÝ VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Maximálna úroveň výkonu (výborný)	Minimálna úroveň výkonu (dostatočný)
<p>Žiak vie</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu vedecko-fantastická literatúra. ✓ zo súboru známych aj neznámych textov vybrať literárne texty patriace do vedecko-fantastickej literatúry a odôvodniť svoje rozhodnutie. ✓ určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnom texte. ✓ vysvetliť podstatu jednotlivých kompozičných fáz deja a určiť ich v rámci literárneho diela. ✓ vie analyzovať text vedecko-fantastickej diela ✓ vie sformulovať hodnotenie prečítaného textu a podložiť svoje stanovisko argumentmi. ✓ vie sa orientovať v integrovanom informačnom systéme, získané informácie vie prezentovať rôznymi spôsobmi. 	<p>Žiak vie</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukovať definíciu pojmu vedecko-fantastická literatúra. ✓ vymenovať postavy v literárnom texte a s pomocou učiteľa určiť hlavné a vedľajšie postavy. ✓ s pomocou učiteľa vyhľadať niektoré jazykové prostriedky v texte. ✓ subjektívne zhodnotiť prečítaný text.

KLÚČOVÉ SPÔSOBILOSTI	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	ŠPECIFICKÉ CIELE PREDMETU
<p>Tvorba, získavanie a systemizácia <u>relevantných informácií</u> →</p> <p>Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti →</p> <p>Vytváranie vlastného hodnotového systému. →</p> <p>Tvorivo myslieť a prakticky uplatniť výsledky tvorivého myslenia. →</p> <p>Kritické myslenie →</p>	<p>4 DRÁMA</p> <p>A. VYVODENIE NOVÝCH LITERÁRNYCH POZNATKOV Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu dráma ako základného literárneho druhu. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov tragédia, komédia (veselohra), činohra. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov <i>opera, opereta, muzikál.</i> Identifikovať základné charakteristické znaky drámy - neprítomný rozprávač, dialógy a monológy, veršované a neveršované. Analýza drámy po kompozičnej stránke: - vonkajšia kompozícia: dejstvo, scény, výstupy; - vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov: inscenácia divadelnej, rozhlasovej alebo televíznej hry; tvorcovia - herci, režisér, scenárista, zvučári, osvetľovači, kostyméri a iní. Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov: <i>premiéra, repríza, derniéra.</i></p> <p>A. ČÍTANIE A INTERPRETÁCIA TEXTU Čítanie s porozumením a interpretácia textu. Tiché čítanie. Prerozprávanie deja prečítaného textu. Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza textu a určenie významu a funkcie jazykových prostriedkov. Komparatívna analýza textu, porovnávanie dramatických žánrov s epickými žánrami. Komparatívna analýza – porovnať divadelnú hru s filmovým a televíznym spracovaním (napr. známej rozprávky, povesti). Charakteristika hlavných a vedľajších postáv. Formulovanie hlavnej myšlienky. Tvorba – transformácia literárneho textu na dramatický; zdramatizovať text niektorej literárnej ukážky v učebnici. Transformácia dramatického literárneho textu na prozaický. Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej drámy(návšteva divadelného predstavenia).</p>	<p>Analýza, indukcia, zovšeobecnenie– definícia pojmov. ←</p> <p>Aplikácia pojmov. ←</p> <p>Čítanie s porozumením. ←</p> <p>Hlasné čítanie - ortoepia ←</p> <p>Funkčná analýza. ←</p> <p>Aplikácia literárnovedných vedomostí na literárne texty s analogickou štruktúrou (jednoduchý transfer). ←</p> <p>Tvorba písomného a ústneho prejavu. ←</p>

VÝKONOVÝ VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Maximálna úroveň výkonu (výborný)

Minimálna úroveň výkonu (dostatočný)

Žiak vie

- ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu dráma.
- ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmov tragédia, komédia a činohra.
- ✓ abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu.
- ✓ zdramatizovať literárny text.
- ✓ charakterizovať spoločné a odlišné znaky dramatických žánrov.
- ✓ vysvetliť pojmy vonkajšia kompozícia (dejstvo).
- ✓ vie vysvetliť pojmy vnútorná kompozícia úvod, zápleтка vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie.
- ✓ spracovať zaujímavú príhodu zo života triedneho kolektívu ako scenár a zinscenovať divadelnú hru.
- ✓ uplatniť mimojazykové prvky (gestikulácia, mimika) pri prezentácii dramatického textu.
- ✓ transformovať neveršovaný text na dramatický.

Žiak vie

- ✓ reprodukovať definíciu pojmu dráma.
- ✓ reprodukovať definíciu pojmov tragédia, komédia a činohra.
- ✓ prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatizovaného textu primerane svojej jazykovej a čitateľskej vyspelosti.
- ✓ s pomocou učiteľa sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu.
- ✓ vysvetliť základné rozdiely medzi komédiou a tragédiou.